Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS znad Niemna

21 listopada 2003r. Nr 47 (600) Index 63863 Rok założenia 1989

Lecz nade wszystko -
słowom naszym,
zmienionym przez
krętaczy, jedyność
przywróć i prawdziwość:
niech prawo zawsze
prawo znaczy,
a sprawiedliwość -
sprawiedliwość

Julian TUWIM

Głos - cząstka Polski, cząstka nas samych

Pragniemy, by nasze pismo stało się dla wszystkich najważniejszym źródłem wiedzy o Polakach mieszkających na Białorusi

Szanowni Czytelnicy!

- Trzymacie w ręku 600 numer tygodnika „Głos znad Niemna". Jest to wspólna nasza gazeta, którą tworzymy razem prawie od 14 lat. Szczerze wierzę, że będziemy ją nadal razem tworzyć.

W imieniu własnym oraz pracowników redakcji **Głosu** chciałbym podziękować Państwu za współpracę, ciągły kontakt, dobre słowa, a i słowa krytyki pod naszym adresem.

Życzę Państwu wszelkiej pomyślności, dobrobytu, uśmiechu na co dzień, a przede wszystkim dobrego zdrowia. A pismo, które przez tyle lat gościcie w swoich domach, napawa Państwa optymizmem i duma.

Z wyrazami szacunku

Redaktor Naczelny
Andrzej DUBIKOWSKI

Jolita ONIŚKO:
- Głos towarzyszy nam już od ponad 13 lat! I ciągle cieszy się popularnością. Pracuję w redakcji już od dawna. Lubię pracę, którą wykonuję, lubię ludzi, z którymi pracuję.

Naszym czytelnikom życzę na kolejne 600 numerów nadal być razem z **Głosem**, bo robimy go z troską o Was.

Tatiana ZALESKA:
- Praca w zgranym, młodym, aktywnym zespole ciekawych ludzi — mam na myśli naszą redakcję — przynosi satysfakcję i daje siły do pokonania wszelkich przeszkód. Poddasze redakcyjne w siedzibie Związku staje się drugim domem dla nas, gdzie razem przeżywamy swoje radości i dzielimy się problemami. Staramy się w swojej pracy ze słowem polskim dojść do każdego, kto nam zaufał i został naszym czytelnikiem oraz ciekawie opowiedzieć o wydarzeniach, proponować temat do rozważania, wypowiedzieć się o nabolałym, a nawet i rozweselić. Życzę, aby kolejne 600 numerów były ciekawe dla czytelników **Głosu**, a redakcji wszystko się udawało.

Irena KULIKOWSKA:
- Dla mnie praca w redakcji „Głosu znad Niemna" to przede wszystkim duża satysfakcja i radość obcowania z Polakami mieszkającymi na Białorusi. Każde spotkanie z Państwem dostarcza mi moc niezwykłych wrażeń, którymi w swoich artykułach mogę się dzielić z czytelnikami.

Poza tym praca w tak zgranym gronie redakcyjnym jest dla mnie bardzo ważna i każdego dnia z wielką przyjemnością zasiadam znowu przy swoim komputerze, aby tworzyć dla Państwa kolejne artykuły.

Jarosław WANIUKIEWICZ:
- To nie jest dla mnie praca w zwykłym tego słowa znaczeniu, to jest swego rodzaju styl życia. Cieszę się, kiedy zdjęcie przeze mnie zrobione dokładnie oddaje treść tekstu, tworzy odpowiedni nastrój.

Alicja SAMIEC:
- Od ponad trzech lat pracuję w redakcji gazety „Głos znad Niemna". Ta praca daje mi wielką satysfakcję. Dzięki niej poznałam wiele ciekawych ludzi. Bardzo dobrze się pracuje w obecnym zespole redakcyjnym.

Aleksander BEZZUBOW:
- Praca w **Głosie** daje mi możliwość nawiązania nowych kontaktów oraz bogaci moją wiedzę w zakresie języka polskiego.

Sergiusz JUCHNIEWICZ:
- Praca w redakcji dla mnie jest ciągłym dążeniem do polepszania moich kwalifikacji. Bardzo intrygujące jest robienie gazety dla całej społeczności Internetowej. Uczucie, kiedy setki ludzi czytają naszą gazetę we wszystkich zakątkach świata, daje siły na stawianie przed sobą coraz większych zadań, a przebywanie w zespole redakcyjnym „Głosu znad Niemna" daje dużo satysfakcji w każdym dniu pracy.

Helena BOHDAN:
- Praca w **Głosie** pozwoliła mi uwierzyć we własne siły oraz przyniosła dużą satysfakcję z tego, że robię coś pożytecznego. Może ktoś za kilkadziesiąt, a może kilkaset lat przeczyta któryś z aktualnych numerów **Głosu** i znajdzie dla siebie coś pożytecznego, a może po prostu pomyśli: *„Ciekawie, jacy byli ci ludzie, co było dla nich najważniejsze?"*

FOTO W **Głosie**

Od momentu rozpoczęcia prenumeraty na rok 2004 pospieszyła na pocztę Weronika Sebastianowicz ze Skidla, stała prenumeratorka „Głosu znad Niemna", żeby zaprenumerować ulubioną gazetę.

- Jakie publikacje są najbardziej interesujące? — zapytałem u niej.

- Czytam ***Głos*** *od pierwszej do ostatniej strony, wszystkie materiały są interesujące. Chciałabym, jako emerytka i praktykująca katoliczka, widzieć w ulubionej gazecie więcej materiałów o szerzeniu w naszym środowisku dobra, moralności i szacunku wobec innych, czego nam dzisiaj tak brakuje. Według mnie brakuje materiałów o życiu Skidla, o tym jak żyją, pracują i spędzają czas wolny mieszkańcy naszego miasta.* **Ilia BORYSOW**

ISSN 1563-3233

Nadal bądź z Głosem!

W numerze:

USA

- Wydaliśmy nakaz aresztowania Michaela Jacksona — poinformował na konferencji prasowej szeryf okręgu Santa Barbara, Jim Anderson. Supergwiazda muzyki pop zostanie oskarżona o seksualne wykorzystywanie nieletnich.

Za czyny, o które oskarżony jest piosenkarz, grozi kara do 8 lat więzienia. Prokuratura wyznaczyła już wysokość kaucji dla Jacksona — wynosi ona 3 mln dolarów.

Policja ani prokurator nie chcieli ujawnić szczegółów na temat tego, o co oskarżony jest Jackson. Media twierdzą, że chodzi o seksualne molestowanie 12-letniego chłopca. Policjanci mówią jedynie, że zarzutów jest bardzo wiele.

POLSKA

Łamanie regulaminów, brak konsultacji z resortami, bałagan, ręczne sterowanie — tak wyglądały prace Aleksandry Jakubowskiej nad poprawką do ustawy o rtv. Zeznania przed komisją śledczą Aleksandra Proksy, sekretarza rządu, potwierdziły znaną już wcześniej prawdę o mataczeniu wokół ustawy.

Wg wielu świadków Aleksandra Jakubowska prowadziła grę z Agorą, grę, która bardzo pasowała Lwowi Rywinowi. Adam Michnik dowodzi, że była wiceminister wykorzystała go i sprowokowała do interwencji u premiera, który poprawkę zdjął z porządku obrad. Proksa temu zaprzecza, wskazując na Marka Wagnera. Dodajmy, iż szef Kancelarii Premiera będzie zeznawał przed komisją dziś.

PAP/RMF/AD

Nie mamy się czego wstydzić

Zacznijmy być dumni, że jesteśmy Polakami

ciąg dalszy z nr. 46

Pracować na godność

Na polskie pielęgniarki czekają w Szwecji, na hotelarzy w Wielkiej Brytanii, dla informatyków są posady w Irlandii. Zdarzają się emigracyjne kariery w iście amerykańskim stylu, choćby sukces Włodzimierza Gawrońskiego, profesora Politechniki Gdańskiej. Wyjechał do USA, gdzie zaczynał jako pielęgniarz i tokarz. Dzięki uporowi zdobył pracę w ośrodku badawczym NASA, gdzie doszedł do najwyższego stanowiska technicznego. Sukces na rynku mody, zarezerwowanym dla Francuzów i Włochów, a ostatnio Rosjan, odniósł Arkadius.

Juliana Kormana zastaliśmy w pracy, w Kolonii. Szefuje Stowarzyszeniu Polskich Firm Usługowych. — *Nam, Polakom w Niemczech, nawet nie przychodzi do głowy mówienie, że to wstyd być Polakiem* — mówi Korman.

Ale dodaje, że na godność trzeba sobie zapracować. Tu nikt nie będzie nas kochał za papieża. Bo w Niemczech obowiązuje pragmatyzm. Głównie dyskutuje się tam o gospodarce, chociaż afer też nie brakuje, żeby przypomnieć tylko sprawę kanclerza Kohla, pierwszej osoby w państwie i lewych funduszy partyjnych.

Jednym z najbogatszych mieszkańców Irlandii jest Polak, Andrzej Wejchert. Jest architektem. Wyjechał z Polski w 1964r. Na początku kariery żył jedząc cytryny, które popijał kawą. Nie było już nic tańszego.

Do tych, którym się udało, należy też Zbigniew Niemczycki, zawsze w czołówce listy najbogatszych Polaków tygodnika Wprost. Prezes Curtis Group, właściciel linii lotniczych White Eagle Aviation, coraz mniej wstydzi się kraju.

— *Kiedy słyszę, jak za granicą zatrzymano polską szajkę okradającą auta, mógłbym zapaść się pod ziemię. Na szczęście takich wpadek z udziałem Polaków jest już znacznie mniej* — mówi. Niemczycki dodaje, że podczas spotkań z zagranicznymi inwestorami nigdy nie zetknął się z negatywnymi uwagami na temat jego narodowości.

Polska polityka zewnętrznym obserwatorom przypomina bigos. Nie sposób połapać się w liczbie partii i rozłamów. Politycy są jednak w jednym zgodni — to nie wstyd być Polakiem.

Przewodniczący Ligi Polskich Rodzin, Roman Giertych, nie ma kompleksów: — *Nic, co polskie, nie jest nam obce. Głupio mi jest tylko w chwili, gdy naprawdę palniemy głupstwo. Myślę jednak, że każdy ma prawo być takim, jakim jest. Nie ma co się na siłę dostosowywać do ogółu. Polak nigdy nie będzie Niemcem, tak jak Niemiec Polakiem.*

- *Sporo w życiu widziałem, ale nigdy nie było mi wstyd, że jestem Polakiem* — mówi Andrzej Olechowski, dyrektor Studium Generale Europa, były minister spraw zagranicznych: — *Nigdy nikt nie dał mi do zrozumienia, że mogę być obywatelem gorszej kategorii, bo niektórzy moi rodacy są zacofani, brudni i wiecznie pijani. Wręcz przeciwnie, pamiętam tylko momenty, w których byłem naprawdę dumny ze swojego pochodzenia. Tak było podczas podróży z prezydentem Lechem Wałęsą.*

- *W konfrontacji z Europą wcale nie wypadamy najgorzej* — mówi najlepiej zorientowana w tej dziedzinie minister Danuta Huebner. — *Bardzo często Francuzi, Holendrzy czy Włosi są mile zaskoczeni, że typowy Polak nie jest brudny, zaniedbany i pozbawiony ambicji. Okazuje się — o czym zaświadczają polscy pracownicy instytucji unijnych — że Polak wcale nie jest leniwy, potrafi być pracowity, twórczy i pełen inwencji. To z kolei sprawia, że wybija się na tle innych narodowości. Uchodzi za ponadprzeciętnego. Są oczywiście również opinie negatywne, choć niemal wszystkie zmieniają się w chwili bezpośredniego kontaktu.*

Ale opinie negatywne dotykają także i innych. Niemcy i Anglicy są na pierwszych miejscach rankingu złych turystów. Włoski wiceminister turystyki nazwał nawet Niemców *„aroganckimi blondynami, hipernacjonalistami, którzy powinni przejść test na inteligencję".*

A Polacy? — *Wszędzie są chętnie witani. Dobrze płacą i dają napiwki. Są wykształceni, kulturalni i zainteresowani obcymi kulturami. Nie jest to płytkie zainteresowanie* — nie kryje dumy Jan Korsak, prezes Polskiej Izby Turystycznej.

Turecki hotelarz z Alanyi tak polubił gości z Polski, że stara się być z nimi po imieniu. — *Najgorsi są Rosjanie, nawet wyższe ceny pobytu, które ich obowiązują, nie zwracają kosztów zniszczonych pokoi. Jak się upiją, to koniec świata* — mówi Arik. — *A wy i potargować się lubicie, i — fakt — napić, ale bez przesady. I nie macie tego wywyższania się, jak Niemcy czy Anglicy, że niby lepsi ode mnie.*

Zakochani w Polsce

Choć my sami o sobie myślimy nie najlepiej, jak się okazuje nasz kraj jest atrakcyjny dla coraz większej rzeszy obcokrajowców. W 2002r. w Polsce, według narodowego Spisu Powszechnego, przebywały 34 tysiące imigrantów. Wśród nich jest 4,5 tysiąca obywateli Unii Europejskiej. Dobrze się tu czują. A po bliższym poznaniu zmieniają początkowe negatywne opinie o Polakach.

- *Znałem Polaków jedynie z dowcipów, wedle których uchodzili za sprytnych złodziejaszków. Znałem też gwiazdę filmów porno Teresę Orlowski, chociaż początkowo nie wiedziałem, że pochodzi z Polski. Z drugiej strony nigdy nie myślałem o Polsce jak o Azji. Kiedy teraz jeżdżę do Niemiec, dowcipów o Polakach już nikt nie opowiada, bo to byłoby niesmaczne* — mówi Steffen Möller, Niemiec od ośmiu lat mieszkający w Polsce, bardzo popularny dzięki roli w serialu „M jak miłość".

- *W Polsce czuję się, jak ryba w wodzie* — twierdzi Anglik Kevin Aiston, najpopularniejszy w Polsce strażak, znany m.in. z udziału w programie „Europa da się lubić". Należy do Ochotniczej Straży Pożarnej w Radzyminie. — *Polacy-strażacy to partnerzy. Wiąże ich braterstwo. Można liczyć na kolegę w każdej sytuacji.*

Niemiec Michael Störk jest inżynierem. Po raz pierwszy do naszego kraju przyjechał przed prawie 20 laty. Obecnie mieszka w Polsce, pracuje w poznańskiej firmie. — *Uważam, że nie istnieje typowy Polak, czy typowy Niemiec. Stereotypy funkcjonują, bo pomagają zdefiniować trochę życie.*

Jednak, zdaniem obcokrajowców, przy wszystkich zastrzeżeniach co do stereotypów, Polakom brakuje dystansu do siebie. Mamy również skłonność do rozdrapywania ran i do zawiści.

Redouane Abou Hilal mieszka w Szepietowie koło Białegostoku. Jest stomatologiem. W Polsce poznał żonę. Zapuścił korzenie. — *Tu zjadłem wiele chleba, wypiłem dużo wódki. Czuję się i Polakiem, i Marokańczykiem. Dla mnie to honor być Polakiem* — mówi Redouane Abou Hilal.

Z dumą opowiada o przeszłości kraju nad Wisłą. Kiedy dochodzi do oceny teraźniejszości, już nie jest tak bezkrytyczny. Denerwuje go to, co widzi w telewizji. Nie nadąża z zapamiętaniem afer. Brakuje mu reklamy polskości. Zdaniem Marokańczyka, należałoby mówić o uczuciowości, sentymentalizmie Polaków. Nie pokazywać ciągle zapracowanego i zabieganego Polaka, ale promować jego rodzinność, kult więzów krwi.

cdn.

Włodzimierz SZCZEPAŃSKI
Kulisy nr 45/2003

POŻEGNANIE

W Iraku zginął pierwszy polski żołnierz
— mjr Hieronim KUPCZYK

z 12 Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej. Jego ciało zostało następnie przewiezione do kraju i pochowane na cmentarzu szczecińskim. We mszy św. żałobnej w szczecińskim kościele garnizonowym i pogrzebie udział wzięło kilka tysięcy osób. Uroczystościom pogrzebowym przewodniczył biskup polowy Wojska Polskiego Leszek Sławoj Głódź.

Mjr H. Kupczyk zginął od kuli terrorystów, postrzelony w szyję, w drodze do polskiej bazy wojskowej w Karbali. Miał 44 lata, w wojsku służył od roku 1978. Był najpierw dowódcą plutonu czołgów. W Iraku w stopniu majora pełnił funkcję pełnomocnika do spraw ochrony informacji niejawnych. Uczestniczył także w szkoleniu irackiego korpusu obrony cywilnej. Pośmiertnie został awansowany do stopnia podpułkownika WP i odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Pozostawił po sobie żonę i 21-letnią córkę. W uroczystościach pogrzebowych uczestniczył m.in. prezydent RP Aleksander Kwaśniewski — zwierzchnik sił zbrojnych RP.

Leszek WĄTRÓBSKI,
fot. autora

WIELKA BRYTANIA

Wdzięczność

Z prawdziwą pasją bronił w Londynie decyzji o inwazji na Irak, a także współpracy Stanów Zjednoczonych z Wielką Brytanią amerykański prezydent George Bush. Swe wystąpienie przed wąskim gronem zaproszonych gości wygłosił jednak nie w brytyjskim parlamencie — jak czyniło to przed nim wiele zagranicznych głów państwa — lecz w Banqueting House niedaleko Downing Street.

George Bush na przyjęciu u królowej Elżbiety II

Amerykański prezydent zaznaczył, że globalne zagrożenie terrorem, które zaczęło się od ataków na Amerykę 11 września 2001r., wymaga teraz globalnej odpowiedzi i użycia siły. Prezydent wyraził wdzięczność brytyjskiemu premierowi Tony'emu Blairowi za jego pomoc i gotowość w realizacji tego zadania.

George Bush nie ukrywał, że iracka wojna pochłonęła ofiary po stronie brytyjskiej i amerykańskiej. Zapewnił jednak, że wojska koalicji nie po to przebyły tysiące mil, aby teraz wycofać się z Iraku przed, jak powiedział, bandą „opryszków i złodziei".

Prezydent podkreślił również, że Stany Zjednoczone wspólnie z Wielką Brytanią będą starały się doprowadzić do trwałego pokoju na całym Bliskim Wschodzie — nie wyłączając powstania demokratycznego państwa palestyńskiego sąsiadującego z Izraelem.

Prezydent USA mówiąc o konflikcie bliskowschodnim powiedział, że *„Izrael powinien zaprzestać budowy nowych osiedli i zakończyć upokarzanie Palestyńczyków. Państwa arabskie powinny przerwać finansowanie terroryzmu i ustanowić normalne stosunki z Izraelem".*

Mniej uwagi prezydent poświęcił innym państwom europejskim. Przekonywał jedynie, że NATO i UE muszą ściśle ze sobą współpracować w kwestiach obrony, a ONZ powinna być wiarygodna. Zdaniem prezydenta pokój opiera się na trzech filarach: instytucjach międzynarodowych odpowiadających na zagrożenia, gotowości do użycia siły i promowaniu demokracji.

Tymczasem przed pałacem Buckingham zebrali się demonstranci, którzy protestowali przeciwko wizycie George'a Busha.

WIADOMOŚCI/AD

USA

Arnold na urzędzie

Uroczystość zaprzysiężenia Arnolda Schwarzeneggera na stanowisko gubernatora Kalifornii odbyła się w stolicy stanu, Sacramento. Ten popularny aktor przejął urząd od pokonanego w przedterminowych wyborach w październiku Graya Davisa.

W ceremonii uczestniczyło osiem tysięcy gości. Wśród nich byli aktorzy Danny DeVito i Jamie Lee Curtis, konsul Austrii, a także przedstawiciele strażaków, którzy walczyli z ostatnimi wielkimi pożarami w Kalifornii. Nowy gubernator stoi przed problemem ogromnego deficytu budżetowego. W kasie stanowej brakuje 25 mld dolarów. Mimo to jednym z pierwszych jego posunięć będzie odwołanie wprowadzonej przez poprzednika 300-procentowej podwyżki opłat za rejestrację samochodów.

WIADOMOŚCI/AD

Przyszłość prasy białoruskiej

Refleksje o mediach białoruskich z okazji wydania jubileuszowego numeru Głosu

W warunkach współczesnych technologii informacja odgrywa ważną rolę w kształtowaniu opinii publicznej. Wolność słowa również odgrywa nie ostatnią rolę. Kwestia ta jest ważna na tle dyskusji o projekcie nowej ustawy o środkach masowego przekazu.

Władimir Rusakiewicz, minister informacji RB, uważa, że przestrzeń informacyjna Białorusi rozwija się bardzo szybko, jednak wcześnie mówić o wysokim poziomie w tej dziedzinie. Niezbędne jest udoskonalenie zasobów informacyjnych. Wypracowano program informatyzacji, do realizacji którego dołączy się Akademia Nauk RB. Istnieje jednak szereg problemów, które trzeba rozwiązać jak najszybciej m.in. problem obniżenia nakładów, kwestie adaptacji do warunków gospodarki rynkowej. Dzisiaj większość środków masowego przekazu mają problemy finansowe. Budżet państwa częściowo wspiera 37 społecznie znaczących wydawnictw państwowych, jednak lista ta stale zmniejsza się. Nieznaczną pomoc otrzymują lokalne wydawnictwa komitetów wykonawczych. Ok. 70 proc. środków finansowych redakcje zdobywają samodzielnie. Większość niezależnych mediów otrzymuje pomoc od swoich założycieli, przy czym, uważa minister, ta pomoc jest *znacznie większa od państwowej*. Kwestie finansowe trzeba rozwiązywać pod względem adaptacji do nowych warunków, wprowadzenia nowych form pracy. *„Redaktorzy oraz dziennikarze muszą pamiętać, że w warunkach ostrej konkurencji tylko produkt jakościowy może przynieść dobre zyski”* — uważa Władimir Rusakiewicz.

© Photo.ByMedia.net

Jakim będzie nowe ustawodawstwo o mediach? Kwestia ta jest społecznie ważna. Według ministra informacji, dzisiaj każdy obywatel ma prawo do otrzymania pełnej i rzetelnej informacji o wydarzeniach w państwie i świecie. Art. 33 Konstytucji RB gwarantuje wolność słowa oraz zabrania cenzury. Prasa powinna przestrzegać ustawodawstwa białoruskiego oraz norm etyki zawodowej. Minister uważa, że wolność słowa musi się łączyć z wysokim wskaźnikiem osobistej odpowiedzialności przed społeczeństwem, powinna się mieścić w granicach dopuszczalności.

Minister poinformował, że prace nad projektem nowej ustawy o mediach obecnie prowadzą specjaliści i prawnicy Centrum Działalności Ustawodawczej. Uważa on, że w tej sprawie nie należy się spieszyć. Brane są pod uwagę doświadczenia światowe w tej dziedzinie, jednak Władimir Rusakiewicz uważa, że nie trzeba wszystkiego kopiować. Białoruś ma swoje osobliwości, które wpływają na ustawy przyjmowane w parlamencie.

Inny pogląd na kwestie mediów białoruskich przedstawia alternatywny projekt ustawodawstwa o mediach, który ukazał się pt. „Nowe ustawodawstwo o mediach — spojrzenie w przyszłość”. Autorami tej publikacji są m.in. prof. Michał Pastuchow, kierownik Centrum Obrony Prawnej Mediów przy Białoruskiej Asocjacji Dziennikarzy (BAD), Andrzej Bastuniec, wiceprezes BAD, oraz Władimir Niściuk, przewodniczący Komisji Najwyższej Rady RB ds. Mediów, członek Zgromadzenia Parlamentarnego OSCE.

Autorzy uważają, że Białoruś jest ostatnim państwem na przestrzeni europejskiej, gdzie władze otwarcie tłumią media niezależne. Obecnie media nie mogą się bronić przed dyktaturą państwa, ani wykonywać swoich obowiązków przed społeczeństwem. Na Białorusi przeważają media państwowe, które są wykorzystywane dla szerzenia informacji ideologicznej. Jednak otwarte społeczeństwo potrzebuje wolnych mediów. Dlatego niezbędnym jest wprowadzenie demokratycznego modelu ustawodawstwa o mediach. Zdaniem prof. Michała Pastuchowa, pierwszym krokiem w tym kierunku powinno być wypracowanie koncepcji reformowania ustawodawstwa o mediach. Proponuje się zlikwidowanie monopolu państwa w tej dziedzinie oraz stworzenie równych warunków działalności wszystkim rodzajom prasy. Dla realizacji nowej koncepcji autorzy proponują przeprowadzić program najważniejszych działań, m.in. podpisanie Deklaracji o Wolności Środków Masowego Przekazu. W ramach reformowania ustawodawstwa proponowane jest: przyjęcie nowych demokratycznych ustaw o mediach, likwidacja Zarządu ds. Kontroli za Przestrzeganiem Ustawodawstwa o Prasie, przyjęcie państwowego programu prywatyzacji oraz demonopolizacji mediów i systemu rozpowszechniania produkcji poligraficznej. Organy państwowe nie powinny zakłócać działalności redakcji. Naruszenia ustawodawstwa o mediach powinny być rozstrzygane w sądzie.

Wynikiem reformy ustawodawstwa o mediach powinno stać stworzenie bazy prawnej, która stworzy odpowiednie warunki ku działalności wolnych mediów. Jednak powinniśmy pamiętać, że wolne słowo powinno być etyczne i rzetelne.

Aleksander BEZZUBOW

EDUKACJA

Nauka nie idzie w las

System edukacji zawodowo-technicznej w obwodzie grodzieńskim łączy 30 placówek edukacyjnych, 7 z których są college'ami. We wszystkich placówkach naukę pobiera ponad 16 tys. osób, którzy przygotowują się do pracy w 104 zawodach.

Co roku placówki edukacyjne przyjmują ok. 6,5 tys. osób, ponad 3 tys. podejmują naukę w wiejskich szkołach zawodowych. Procent zatrudnienia absolwentów sięga 83 proc., absolwenci wiejskich szkół zawodowych są zatrudniani w 88,3 proc. Ponad 13 proc. absolwentów szkół zawodowych podejmuje dalszą naukę.

Szkoły stawiają sobie za cel nie tylko nauczenie zawodu. Corocznie organizują szkolenia dla ponad 8 tys. rolników, zajmują się również przygotowaniem zawodowym starszej młodzieży szkolnej. Prowadzone są szkolenia dla specjalistów, brygadzistów, kierowników farm hodowlanych i in. Niektóre wykłady są prowadzone przez specjalnie zaproszonych wykładowców z Grodna i innych miast kraju. Ze szkołami zawodowymi ściśle współpracują urzędy pracy, które kierują zainteresowanych na organizowane w szkołach zawodowych szkolenia i kursy.

Ryszard KARACZUN

Ceny paliw 20 listopada 2003			
AI-76	AI-92	AI-95	Olej napędowy
Stacje koncernu “Biełnieftiechim”			
965 0,43*	1200 0,54*	71370 0,63*	965 0,43*
Stacje kompanii “LUKOIL”			
935	1170	1310	935

** cena jest podana w USD, * tr.sp. - transport specjalny*

Kurs walut Banku Narodowego 20.11.2003				
USD	LIT	RUR	PLN	EURO
2136,00	738,87	71,58	522,39	2550,92

SPOŁECZEŃSTWO

Nie współczucie, a równe warunki

Rok 2003 mija pod hasłem „Rozstrzygnięcie problemów inwalidów”, 6 grudnia na Białorusi tradycyjnie będzie obchodzony Międzynarodowy Dzień Inwalidów.

Według informacji Aleksandra Krawczenki, kierownika Działu Pomocy Socjalnej Grodzieńskiego Obwodowego Komitetu Wykonawczego, wśród 305 tys. 735 emerytów, 53 tys. 324 (17,4 proc.) są rencistami. Średnia renta w obwodzie grodzieńskim wynosi 102 tys. 277 rub.

Zoja Krupnik, przewodnicząca grodzieńskiego „Towarzystwa Inwalidów z Wadą Wzroku” poinformowała, że organizacja zajmuje się zatrudnieniem członków na specjalizowanych przedsiębiorstwach „Filtr” w Grodnie i „Foton” w Nowogródku. Średni wskaźnik zatrudnienia inwalidów z wadą wzroku wynosi 53-56,5 proc. W Grodzieńskim College'u Medycznym funkcjonuje wydział przygotowywania masażystów. Rocznie przyjmuje 20 inwalidów. Obecnie studiuje tu 56 członków towarzystwa. Absolwenci otrzymują możliwość zatrudnienia w szpitalach, przychodniach i in. W listopadzie oddano do użytku hotel robotniczy dla inwalidów. 51 proc. środków skierowała republikańska organizacja inwalidów z wadą wzroku, resztę sfinansował Grodzieński Obwodowy Komitet Wykonawczy.

Wasilij Łukaszewicz, prezes „Obwodowego Towarzystwa Inwalidów”, powiedział, że organizacja utrzymuje się z własnych środków i liczy 12 tys. 500 członków. Ten wskaźnik stale się zmniejsza z powodu wysokiego poziomu umieralności osób np. po wylewie krwi do mózgu. Obecnie funkcjonuje 6 przedsiębiorstw specjalizowanych, 4 w Grodnie. Jednak trudno stworzyć dla wszystkich odpowiednie warunki pracy i dlatego nie wszyscy inwalidzi mogą podjąć pracę i utrzymują się z mizernych rent. Przyjęty przez władze program stworzenia środowiska „bez przeszkód” na lata 2001-2005 wykonano tylko w 10 proc.

Aleksander BEZZUBOW

FOTO W **Głosie**

Taki niezwykły żubr pojawił się w tym roku przed budynkiem dworca kolejowego w Grodnie. Nie jest jedyny w swoim rodzaju, ponieważ wcześniej podobne „zwierzę” pojawiło się przy dworcu Baranowicze-Poleskie. Jego autorem jest dyrektor dworca w Baranowiczach Iwan Własień. Zrobił projekt makiety z drutu, która później obłożono glebą i „zasiano” trawą, potocznie nazywaną „kapustą zajęczą”.

Ilia BORYSOW, fot. autora

AKTUALNOŚCI

REKONSTRUKCJA

Pierwszy etap odbudowy i rekonstrukcji Grodna jest zakończony. Na uporządkowanie miasta wydano około 6 mld rub. (ok. 3 mln dolarów). Wszystkie środki zostały już wykorzystane. Kolejny etap rekonstrukcji rozpocznie się w następnym roku. Kończy się modernizacja głównej arterii komunikacyjnej miasta przy Prospekcie Kosmonautów.

STATYSTYKA

Według oficjalnych danych na Białorusi zarejestrowano 5 tys. 277 nosicieli wirusa HIV. Stanowi to 54 osoby na 100 tys. mieszkańców. 75,5 proc. nosicieli to narkomani. Lekarze uważają jednak, że liczba ta w rzeczywistości jest 7, a może nawet 10-krotnie większa. Najwięcej nosicieli HIV zarejestrowano w obwodzie homelskim, mińskim i w samym Mińsku. W br. na AIDS zmarło 357 Białorusinów.

SKANDAL

Aleksander Łukaszenko odwołał Aleksandra Kazulina ze stanowiska rektora Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego w związku z oskarżeniem go o kradzież 35 kg złota w 2001r. i wszczętą przeciwko niemu sprawą karną. Na jego miejsce mianowano byłego ministra edukacji Wasilija Strażowa. Kazulin twierdzi, że jest niewinny.

WIZYTA

17 listopada Anatol Tozik, przewodniczący Komitetu Kontroli Państwowej RB, przebywał w Warszawie. Spotkał się z Mirosławem Sekułą, przewodniczącym NIK, Wiesławem Ciesielskim, sekretarzem stanu w Ministerstwie Finansów RP — Generalnym Inspektorem Kontroli Skarbowej, oraz Krzysztofem Szamałkiem, sekretarzem stanu w Ministerstwie Ochrony Środowiska RP — Naczelnym Geologiem Polski. Omawiano zagadnienia dotyczące współpracy organów kontrolnych obu państw, odbyła się wymiana doświadczeń w dziedzinie działania organów kontrolnych. Podpisano odpowiednie porozumienia. Omówiono perspektywy rekonstrukcji i wspólnej eksploatacji Kanału Augustowskiego.

SPOTKANIE

W dniach 17-18 listopada w Brześciu odbyło się spotkanie grup parlamentarzystów z Polski i Białorusi. Podpisano nowy plan wspólnych działań, który w celu wypracowania bazy normatywno-prawnej w dziedzinie wymiany handlowej skierowano do konsultacji. Omówiono zagadnienia współpracy w dziedzinie kultury, zachowania Puszczy Białowieskiej, przeprowadzenia konferencji międzynarodowej na temat rozwoju transportu wodnego z północy na południe, doskonalenie bazy prawnej po wprowadzeniu obowiązku wizowego.

BELTA/BelaPAN/PAP/AB

Pamiętamy o Was

Chór „Głos znad Niemna" w Polsce

W przeddzień 85. rocznicy odzyskania niepodległości „Głos znad Niemna", chór Związku Polaków na Białorusi, miał okazję wystąpić przed rodakami w Polsce. Stało się to możliwe dzięki zaproszeniu Edwarda Szabata, dyrektora Miejskiego Domu Kultury w Grajewie. Chór zaprezentował swój kunszt artystyczny w Ełku, Grajewie, Drozdowie i Bielsku Podlaskim.

© A.SAMIEC

Podczas występu w kościele Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Grajewie

W programie chóru znalazły się pieśni patriotyczne, jak również opowiadające o ukochanej Grodzieńszczyźnie, autorami których są kierownik chóru Wiktor Adamowicz oraz Ryszard Kacynel. Swoim śpiewem chór upiększał liturgię Słowa Bożego w kościołach w Ełku, Grajewie i Drozdowie. Wszędzie artyści byli przyjmowani bardzo serdecznie, ich występy publiczność odbierała z zachwytem i głośnymi brawami. Koncerty zwykle się odbywały po mszy św. Widzowie, wśród których było dużo dzieci i młodzieży, z wielką uwagą i w skupieniu słuchali pieśni: „Legiony", „Hej wy, Polacy", „Czerwone maki", „Żeby Polska była Polską" i in., potwierdzając tym samym istniejącą więź pokoleń. Rodacy z Polski żywo się interesowali wszystkim, co się dzieje po drugiej stronie granicy, ciekawi byli jakim sposobem udało się na Kresach zachować język polski, którego słuchanie podczas koncertów wzbudzało wielkie wzruszenie.

Przyjemną niespodzianką dla uczestników chóru, a dla pary małżeńskiej z Ełku, która świętowała rocznicę ślubu — pięknym prezentem stał się występ naszego chóru w tym mieście. W Bielsku Podlaskim „Głos znad Niemna" wziął udział w obchodach Dnia Niepodległości, które odbyły się w Miejskim Domu Kultury. Artyści wystąpili przed mieszkańcami tego miasta po uroczystej akademii.

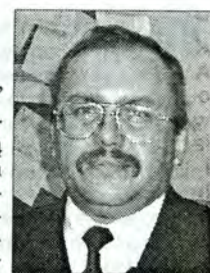
Chór miał okazję wystąpić w kościele w Drozdowie k. Łomży. Tam odbyła się uroczysta Eucharystia z okazji Dnia Niepodległości Polski, celebrowana przez biskupa łomżyńskiego. W tym dniu do Drozdowa zjechali się przedstawiciele władz powiatowych, wojska, straży pożarnej. Na pytanie, dlaczego te uroczystości odbywają się w tym miejscu, ks. Aleksander Suchocki, proboszcz parafii w Drozdowie, powiedział: *„Drozdowo jest posiadłością rodu Lutosławskich. Była to rodzina ogromnie zasłużona dla narodu polskiego, jak i dla społeczności lokalnej. Z tego rodu pochodzi Kazimierz Lutosławski — ksiądz, poseł na Sejm Ustawodawczy, lekarz, współzałożyciel harcerstwa na polskiej ziemi. Z tejże rodziny pochodzi Wincenty Lutosławski — filozof, człowiek światowy, znający języki, wykładający w wielu miejscach. Ten ród troszczył się o rozwój edukacji społeczeństwa, zakładał przemysł. Jego przedstawiciele oddawali swe życie za Polskę. To wszystko było troską o Polskę podczas zaborów. Obchody Święta Niepodległości w Drozdowie są troską o patriotyzm. A chór "Głos znad Niemna" jeszcze bardziej uświetnił tę uroczystość".*

Uczestnicy chóru wracali do domu pełni wrażeń, a także dumni z tego, że 85. rocznicę odzyskania niepodległości Polski mogli odznaczyć wspólnie z rodakami w Polsce. Kierownik chóru Wiktor Adamowicz, który jest jego sercem i ostoją, powiedział, że po raz pierwszy w Grajewie był w roku 1943, kiedy go wieźli na roboty do Niemiec. *„A teraz wszystko się zmieniło. Poznałem bardzo dużo ludzi nieobojętnych do losów Polaków z Grodzieńszczyzny. Zostaliśmy bardzo ciepło przyjęci we wszystkich miastach, w których wystąpiliśmy. Odniosłem wrażenie, że widzowie byli zadowoleni z naszego repertuaru"* - powiedział.

Należy zaznaczyć, że najwięcej braw zebrali soliści chóru Henryka Tawrel i Czesław Waluk — śpiewała z nimi cała sala. Cieszy fakt, że w chórze śpiewa również młodzież. A 10-lecie, które chór odznaczy na początku przyszłego roku, niech będzie dopiero początkiem szeregu jubileuszy. Z całego serca życzę uczestnikom chóru dalszych sukcesów, aby jak najdłużej cieszyli nas, słuchaczy, swymi pięknymi głosami.

Alicja SAMIEC

Głosowi

Grzegorz TURYŁO, przewodniczący Rady Miasta Grajewa:

- Przyjazd chóru „Głos znad Niemna" jest kolejną wizytą zespołu artystycznego Polaków mieszkających za wschodnią granicą obecnej Polski, ale na dawnych historycznych ziemiach polskich. Od kilku lat Grajewo z okazji świąt narodowych zaprasza zespoły artystyczne z Litwy, Białorusi i Ukrainy, by zechciały przedstawić swój dorobek artystyczny. Jesteśmy niezwykle wdzięczni chórowi za przyjęcie zaproszenia, za wspaniały koncert. Życzymy, by wszystkie występy tego chóru przyjęte były tak gorąco jak w Grajewie. Za pośrednictwem gazety „Głos znad Niemna" wszystkim Polakom w Grodnie i na Grodzieńszczyźnie składam najlepsze życzenia z okazji święta narodowego i na całe następne lata.

Krzysztof WASZKIEWICZ, burmistrz Grajewa:

- Wyrażę uczucia wszystkich mieszkańców Grajewa, którzy mieli przyjemność wysłuchać koncertu chóru „Głos znad Niemna". Jestem zachwycony, cieszę się z tego, że mogliśmy ten chór gościć. Liczymy na to, że nie jest to ostatnia wizyta. Wszystkim Polakom z Grodna i Grodzieńszczyzny składamy najlepsze życzenia z okazji Święta Niepodległości. Wiedzcie o tym, że pamiętamy o Was i jesteśmy z Wami.

Stanisław KOSSAKOWSKI, przewodniczący Rady Powiatu Grajewskiego:

- Pragnę dołączyć się do życzeń i przekazać pozdrowienia dla wszystkich Polaków z Grodna i całej Białorusi. Korzystając z okazji chciałbym pogratulować zbliżającego się jubileuszu 10-lecia chóru „Głos znad Niemna" i wyrazić przekonanie, że kontakty Państwa będą się rozwijać. Chcę przekazać wszelkie najlepsze życzenia.

Alicja RUTKOWSKA, wicestarosta powiatu grajewskiego:

- W imieniu władz powiatu wszystkim rodakom z Grodzieńszczyzny składam serdeczne życzenia z okazji Święta Niepodległości. Jestem bardzo wzruszona, ponieważ koncert był bardzo patriotyczny.

Marek MOŁCZANOWSKI, radny miasta Grajewa, pracownik Miejskiego Domu Kultury w Grajewie:

- Miałem przyjemność opiekować się chórem „Głos znad Niemna" podczas pierwszego koncertu w kościele w Ełku. Chór śpiewał bardzo pięknie, szczególnie soliści otrzymali wiele oklasków. Pieśni religijne oraz te, opowiadające o walorach i pięknie Niemna, jak pieśni patriotyczne, wywarły na ludziach korzystne wrażenie i wywołały wzruszenie. Życzę aby na Grodzieńszczyźnie nadal powstawały i były wspierane przez stronę polską nowe stowarzyszenia polskie, które będą łączyć Polaków na tych ziemiach.

Rozmawiała Alicja SAMIEC, fot. autora

WOŁKOWYSK

Ślubujemy...

9 października w Szkole Polskiej w Wołkowysku odbyło się uroczyste ślubowanie klasy pierwszej. Uroczystość przebiegała w obecności dyrektora szkoły, zaproszonych gości, nauczycieli, delegacji poszczególnych klas i rodziców oraz Anny Sadowskiej, prezes Wołkowyskiego Rejonowego Oddziału ZPB.

Jedenaścioro pierwszoklasistów powtarzało za nauczycielem słowa ślubowania:

„Obiecuję uroczyście!
Będę starał się być dobry i uczciwy!
Będę strzegł honoru i dobrego imienia swojej szkoły.
Będę szanował swoich nauczycieli i rodziców.
Będę uczył się tego, co piękne i mądre.
Będę kochał i czcił moją Ojczyznę i przyczynię się do jej rozwoju.
Chcę wyrosnąć na dobrego obywatela naszej Ojczyzny. Ślubujemy".

Maluchy po złożeniu ślubowania i pasowaniu na ucznia klasy I przedstawiły swoim gościom interesujący koncert.

Cieszymy się, że nasza społeczność szkolna powiększyła się o kolejne osoby.

Artur WILCZYŃSKI

LIDA

Wieczór w Teatrze Polskim

10 listopada młodzieżowy teatrzyk "Kleks" z Domu Polskiego w Lidzie brał udział w VI wieczorze dobroczynnym w Teatrze Polskim, który odbywał się pod patronatem honorowym Lecha Kaczyńskiego, prezydenta M. St. Warszawy. Gościem honorowym wieczoru była Irena Anders. Koncert przebiegał w bardzo życzliwej i ciepłej atmosferze i zjednoczył wszystkich obecnych - i tych, którzy występowali i tych, którzy byli na widowni - Polaków z Anglii, Francji, Polski, Białorusi i Ukrainy.

W imieniu uczestników teatrzyku składam serdeczne podziękowania na ręce prezes Warszawskiego Oddziału Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" Agnieszki Boguckiej za zaproszenie do udziału w wieczorze oraz sfinansowanie naszego pobytu. Również jesteśmy bardzo wdzięczni Zofii Wendler za czułą opiekę, pomoc oraz wsparcie duchowe.

Helena GOTÓWKO

SPOTKANIA

Od Kościuszki do Piłsudskiego

Grodno

12 listopada w Siedzibie Głównej ZPB w Grodnie odbyło się spotkanie z polskim dziennikarzem Adamem Wojciechowskim. Była to kolejna tura wykładowa prof. Wojciechowskiego, zorganizowana przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska". Poprzedni wykład dotyczący złamania szyfru „Enigma" oraz roli w tym polskich naukowców odbył się wiosną br. Tym razem prof. Adam Wojciechowski przyjechał do nas z wykładem pt.: *„Idea i czyn. Od Kościuszki do Piłsudskiego"*.

© I. KULIKOWSKA

Przeprowadzenie tego rodzaju wykładów z interesującej tematyki historycznej na pewno pozytywnie wpływa na rozwój świadomości różnych pokoleń mieszkających w Grodnie Polaków oraz poszerzenie wiedzy historycznej. Tematyka wykładu wygłoszonego przez prof. Adama Wojciechowskiego przybliżyła zebranym postacie wybitnych Polaków, o których głośno się mówi w naszym społeczeństwie oraz pozwoliła poznać ich bohaterskie czyny.

Lida

„Zwycięży orzeł biały, zwycięży polski lud..." pod tym hasłem 16 listopada w Domu Polskim w Lidzie odbyło się spotkanie niedzielne podczas którego z wykładem wystąpił prof. Adam Wojciechowski. Jego wystąpienie wywołało duże zainteresowanie i zapoczątkowało burzliwą dyskusję wśród słuchaczy, co świadczy o żywym zainteresowaniu i nieobojętności do historii naszych przodków. Sala gorąco dziękowała profesorowi Wojciechowskiemu.

Po wykładzie odbyła się część artystyczna, podczas której wystąpił zespół „Słowianeczka" pod kierownictwem Alicji Kazak.

Irena KULIKOWSKA, Żanna ANDZIULEWICZ

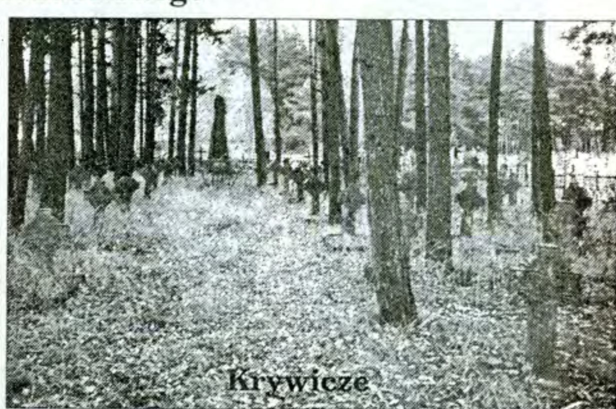
Modlitewna pamięć

Obchody Święta Zmarłych z udziałem mińskiego okręgu konsularnego

Z okazji Święta Zmarłych 1 listopada pracownicy Ambasady RP na Białorusi odwiedzili cmentarze w mińskim okręgu konsularnym. Składając wieńce i zapalając znicze oddali hołd pamięci tym, którzy oddali życie za Polskę.

Rubieżewicze (rej. Mińsk)

— wspólna mogiła poległych żołnierzy WP z 1920r. i II wojny światowej na miejscowym cmentarzu. Nowy krzyż ufundował Ryszard Tryzna, mieszkaniec Łodzi urodzony w Rubieżewiczach. Miejscem od wielu lat opiekuje się Jadwiga Kolęda.

Przy kościele katolickim znajduje się symboliczny krzyż z tablicą *„Pamięci Polaków, byłych mieszkańców tych ziem, zmarłych, zamordowanych i zaginionych w latach II wojny światowej i tych, którzy te ziemie pod przymusem na zawsze opuścili. Tablicę ufundowali w 1997r. potomkowie z Polski"*.

Nowy Świerżeń (rej. Stołpce)

— kwatera poległych żołnierzy WP w 1920r. - około 70 mogił na miejscowym cmentarzu. Krzyże leżą na ziemi, w znacznej części połamane, napisy słabo czytelne. W centralnej części na kamiennym postumencie stoi obelisk z orłem i nieczytelną tablicą. Dokonuje się nowych pochówków.

Nieśwież

— na miejscowym cmentarzu znajduje się kwatera poległych żołnierzy WP w 1920r. Utrzymana jest w dobrym stanie. Tam też znajduje się kwatera poległych policjantów (ok. 25 osób). Żelazne krzyże są połamane. Na większości widnieją imienne tabliczki. Zachowała się niewielka część ogrodzenia. Pilna potrzeba rekonstrukcji. Dokonywane są nowe pochówki. Obok jest krzyż z nazwiskami 5 studentów rozstrzelanych przez bolszewików 24.03.1919r.

Hajki (rej. Nieśwież)

— wspólna mogiła 80 Polaków rozstrzelanych 5.08. 1942r. przez Niemców. Miejsce bardzo zadbane. Opiekuje się miejscowa szkoła.

Raków (rej. Wołożyn)

— mogiła zbiorowa poległych żołnierzy WP w 1920r. oraz krzyż Straży Mogił Polskich.

Wołożyn

- tablica nagrobkowa rodziny Tyszkiewiczów w kościele oo. bernardynów. Tablicę wykonał i poświęcił w sierpniu o. Tomasz Lach.

Iwieniec (rej. Wołożyn)

— przy kościele znajduje się symboliczny krzyż Straży Mogił Polskich upamiętniający poległych żołnierzy w 1920r. i 1939r. Na miejscowym cmentarzu znajdują się mogiły poległych akowców. Miejsce zadbane. Opiekują się miejscowi Polacy.

Radoszkowicze (rej. Mińsk)

— na miejscowym cmentarzu znajduje się ok. 20 mogił poległych żołnierzy WP w 1920r. Wymagają pilnej rekonstrukcji.

Wilejka

- na miejscowym cmentarzu znajduje się kwatera żołnierzy i policjantów poległych w 1920r. Większość metalowych krzyży jest połamana. Miejscem opiekują się miejscowi Polacy.

Dołhinów (rej. Wilejka)

— kwatera poległych żołnierzy w 1920r., miejsce odwiedzane po raz pierwszy.

Krywicze (rej. Miadzioł)

— kwatera poległych żołnierzy WP w 1920r. Miejscem opiekuje się miejscowa szkoła.

Narocz (rej. Miadzioł)

— mogiła poległych akowców oddziału „Kmicica" i „Łupaszki" znajduje się w lesie na terenie Naroczańskiego Parku Narodowego. Miejsce badzo zadbane i często odwiedzane przez Polaków z kraju.

Dokszyce

— cmentarz poległych żołnierzy WP w 1920r. Około 200 mogił oraz obelisk z tablicą *„Bohaterom zwycięskiego odparcia sowieckiego w 1920r. Społeczeństwo m. Dokszyc 2.XI. 1930r."* Potrzeba renowacji krzyży.

Królewszczyzna (rej. Dokszyce)

— cmentarz poległych żołnierzy WP w 1920r. znajduje się w bardzo złym stanie.

Głębokie

- kwatera poległych żołnierzy WP w 1920r. Władze rejonowe wystąpiły z propozycją podjęcia wspólnych działań celem przeprowadzenia rekonstrukcji kwatery.

Borek Berezwecki (rej. Głębokie)

- pomnik z tablicą upamiętniający rozstrzelanych przez hitlerowców Polaków w 1942r.

Duniłowicze (rej. Postawy)

— cmentarz poległych żołnierzy WP w 1920r. Miejsce uporządkowane.

Widze (rej. Brasław)

— mogiła Tomasza Wawrzeckiego — ostatniego naczelnika powstania 1794r. Miejsce bardzo zadbane. Mogiłą opiekują się odznaczone w dniu 1.11.2003r. srebrnym medalem "Opiekun Miejsc Pamięci Narodowej" Zofia Puszko i Maria Kondratowicz.

Brasław

— groby żołnierzy WP z 1920r. na miejscowym cmentarzu — pilna potrzeba rekonstrukcji.

Cmentarz Kalwaryjski (Mińsk)

— najstarszy cmentarz w Mińsku z dużą ilością pochówków cywilnych z XIX i początku XX wieku.

Kuropaty (Mińsk)

— miejsce masowych straceń, w tym Polaków. Prokuratura RB w dniu 4.02.1999r. umorzyła śledztwo w sprawie rozstrzelanych ofiar NKWD w latach 1937-38. Zgodnie z notą MSZ RB z dn. 20.12.2001r., prokuratura *"nie planuje powtórnego wszczęcia śledztwa w w/w sprawie i prowadzenia prac wykopaliskowych w miejscu pochówku"*.

Inf.wł.

POEZJA CZYTELNIKÓW

Życie, zaczekaj!

Życie zaczekaj, zaczekaj
tak szybko ty nie uciekaj,
zbyt prędko tyś przeleciało,
czasu na wszystko było zbyt mało.
Tyle jest jeszcze do zrobienia
przedłuż to nasze istnienie,
może uda się jeszcze nadrobić
to, czego nie udało się zrobić.
Nie oszczędzały nas troski, kłopoty
wciąż było dużo roboty,
w pogoni codzienności
zapomniało się o wieczności.
Myślało się, że może nadejdzie ten czas,
że dni bez trosk przyjdą do nas
i skupi się nasze myślenie,
by zadbać o swoje zbawienie.
Lecz życie wciąż poganiało,
leciało szybko, leciało
i trzeba przyznać z przykrością,
nie zastanawiało się nad wiecznością.
W troskach życia codziennego
zapomniało się, co jest najważniejszego,
ciągle czasu było zbyt mało,
wszystkiego wykonać się nie udało.
Staniemy wkrótce u progu,
co wtedy powiemy Bogu,
że czasu było za mało,
nie spełnionego dużo zostało.
Więc prośba do życia, zaczekaj,
tak szybko ty nie uciekaj,
zwolnij swojego kroku,
nie leć tak w popłochu.

LUDMIŁA

ZABŁOĆ

Na cmentarzu w Zabłociu wśród swej pastwy spoczywa ks. proboszcz Jan Karzanowicz, a obok organista Jan Krzyżanowski, którzy odeszli z tego świata tuż przed wojną, a dobre ich imię nie zostało zapomniane.

W okresie okupacji radzieckiej wdzięczni parafianie ze swoich składek zamówili kamienny nagrobek w Wilnie, który przywieziono do Zabłocia i po kryjomu w nocy ustanowiono na grobie księdza proboszcza. Na grobie organisty ustawiono żelazny krzyż wykonany przez kowala Józefa Mikułkę, parafianina ze wsi Remizy, jednak groby zostały nie uporządkowane.

Na jednym z posiedzeń Zarządu Rejonowego Oddziału ZPB w Zabłociu zapadła decyzja o uporządkowaniu tych grobów. O pomoc zaapelowano do mieszkańców Zabłocia i pobliskich osiedli. Tę szlachetną sprawę wsparli nasi kombatanci, którzy bronili kiedyś ofiarnie niepodległości Polski: Jan Kuniej z Wołejsz, Alina Razmuk z Draguć, Helena Kulesza ze Starodworców, Antoni Pyszyński z Katowicz, Józef Komar ze Szczuczyna, Teresa Pławska i Helena Jachowska z Wasiliszek, Regina Raczko z Radunia, Józef Kozicz i Stanisław Ułowko z Zabłocia i Antoni Narkun z Narkunów. Prace zostały wykonane dzięki ofiarności parafian: Feliksa Kiełmucia, Anatola Komara i Henryków Kucharewiczów z Kuniejów, Stanisława Romanowicza i Wandy Szłowieniec z Zabłocia. Bóg zapłać wszystkim za dobre serca.

Piotr KUZMICZ

Wyrazy głębokiego żalu i szczerego współczucia **rodzinie i bliskim** z powodu śmierci

śp. Edka JANOWICZA

składają Dubikowscy i Sowcowie z Grodna

ODZNACZENIE

Porucznik **Iwan ZACHARCZENKO** rozkazem Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego z dnia 23.02.1946r. odznaczony został „Srebrnym Krzyżem Zasługi", który 17 listopada br. w imieniu Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego wręczył Andrzej Buczak, Radca Ambasady RP w Mińsku.

Iwan Zacharczenko, urodzony 15 lutego 1923r., oficer Warszawskiej Brygady im. Bohaterów Westerplatte I armii Wojska Polskiego. Brał aktywny udział w wyzwoleniu Warszawy, Gdańska i Gdyni. Po zakończeniu wojny powrócił do rodzimych stron — Homla, gdzie mieszka obecnie.

AD

Poniedziałek
24 listopada

1 БТ

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.00 Новости.
7.05, 8.10 „Доброе утро, Беларусь!" Информационно-музыкальная программа.
9.05 „В центре внимания". Информационно-аналитическая передача.
10.05 „36,6". Программа о здоровом образе жизни.
10.35 Путешествие дилетанта. „Деревня Вязынь. Вязыньская медовуха".
11.05 „Шпилька". Тележурнал для женщин.
11.35 „Созвездие надежд". Национальный телевизионный конкурс юных талантов.
12.10 Специальный репортаж. „Над пропастью во лжи. Бездонные банки". Ч.2.
12.25 М.Кейн в криминальной комедии „Удар по системе" (США).
14.05 Телеклуб „Ваше лото".
14.45 „Моя страна".
15.10 Приключенческий сериал „Амазонка" (Канада-Германия).
16.05 „Клип-обойма". Итоги хит-парада.
17.05 „Между прочим..."
18.10 Премьера. Детективный сериал „Нож в облаках" (Россия). 1-я серия.
19.05 Зона Икс.
19.25 В.Гостюхин в сатирической комедии „Левша" (Россия).
21.00 „Панорама". Информационный канал.
21.40 Ф.Неро в знаменитом политическом детективе Д.Дамиани „Признание комиссара полиции прокурору республики" (Италия).
23.30 „Время спорта". Еженедельная спортивная программа.
23.55 „Достань звезду". Музыкально-развлекательная программа.

ОНТ

08.00 Наши новости.
08.05 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Наши новости.
09.05 Контуры.
09.50 Элизабет Тейлор, Ричард Бартон в комедии „Укрощение строптивой". Италия-США-. Великобритания, 1967 год.
11.55 Следствие ведет Колобков до 12.15.
* * *
14.45 „Город женщин". Телевизионное шоу.
15.35 „Фабрика звезд- 3".
15.55 „Угадай мелодию" с Валдисом Пельшем.
16.20 Сериал „Берег мечты". 60-я серия из 190.
17.05 „Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.15 Жди меня.
19.10 „Земля любви, земля надежды". Сериал. 175-я серия из 220.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.05 Ток-шоу „Выбор".
21.50 Премьера. Валерий Николаев, Юрий Соломин в боевике „Родина ждет". 1-я серия из 6. Россия, 2003 год.
23.00 Наши новости.
23.20 „Фабрика звезд-3".
23.40 Секретное досье. „Красная Мата Хари" до 00.20.

РТР

07.45 Мария Миронова, Марат Башаров, Мария Голубкина и Андрей Панин в фильме Павла Лунгина „Свадьба". 2000 г.
09.50 В Городке.
10.00 Вести.
18.00 Выборы-2003.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 Спокойной ночи, малыши!
19.55 Русская серия. Премьера. Константин Хабенский, Ирина Розанова, Сергей Гармаш и Валентина Талызина в телесериале Дмитрия Месхиева „Линии судьбы".
21.00 Премьера. Лев Прыгунов, Анатолий Котенев и Александр Дедюшко в телесериале „Оперативный псевдоним".
22.00 Вести+.
22.20 „Мой серебряный шар. Симона Синьоре". Ведущий - Виталий Вульф.
23.15 Народный артист.

НТВ

09.00 Сегодня утром.
09.20 Погода на завтра.
09.25 „Намедни" с Леонидом Парфеновым.
11.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
14.35 „Не стоит прогибаться под изменчивый мир". Ток-шоу „Принцип домино".
16.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
16.30 Сериал „Она написала убийство" (США).
17.35 „Внимание: розыск!" „Убить дракона". Часть 2-я.
18.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 Премьера. Сериал „Агентство „Золотая пуля". Дело о белой стреле".
19.45 Остросюжетный сериал „Черный ворон-2". 20-я серия.
21.00 „Страна и мир". Главные события дня.
21.35 Красная стрела.
21.50 Премьера. Сериал „Клиент всегда мертв". 21-я серия (США).

Телеканал „Лад"

7:00 Новости (Гродно)
7:10 „Семейное утро" (Гродно)
9.00 „Сад мечты". Передача для дачников.
9.30 Наше наследие. „Местечко Волчин. Родина последнего польского короля Станислава Августа Понятовского". Часть 1-я.
9.40 „Телебарометр". Прогноз погоды.
10.00 „Между нами, женщинами". Тележурнал.
10.20 Детективный сериал „Приключения Шерлока Холмса" (Великобритания).
11.15 „Обычный необычный день". Семейный канал.
11.50 Золотой фонд советской комедии. Л.Целиковская в музыкальном фильме „Антон Иванович сердится" („Ленфильм").
13.10 „Обычный необычный день". Семейный канал.
13.35 „Как один мужик двух генералов прокормил". Мультфильм.
14:00 Новости (Гродно)
14.10 Любимые сказки. „Вероника" (Румыния).
15.35 „Уроки тетушки Совы. Арифметика-малышка". Мультфильм.
15.45 „Не зевай!" Телеканал для детей.
15.55 Тележурнал для школьников „Бум".
16.25 Комедия „Вратарь" („Ленфильм").
17.40 Л.Гурченко и О.Табаков в театральной истории „Аплодисменты, аплодисменты" („Ленфильм").
19.00 Футбол. Чемпионат Италии. Дневник тура.
20:00 Новости (Гродно)
20.15 Колыбельная.
20.30 „Дела семейные".
21.15 Детективный сериал „Приключения Шерлока Холмса" (Великобритания).
22.10 Сериал „Петербургские тайны" (Россия).

TVP 1

07:00 Wiadomości
07:03 Telezakupy
07:15 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Moda na sukces; serial
09:50 Słoń Beniamin
10:15 Budzik
10:45 Kolory
10:55 Cedric
11:10 Renata
11:20 Na kłopoty Bednarski; serial
12:20 ZUS radzi
12:30 Gladiatorzy drugiej wojny światowej
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:25 Rolnictwo na świecie
13:45 Plebania; serial
14:35 Sprawa dla reportera
15:10 Szansa na życie
15:30 Program edukacyjny
16:00 Wiadomości
16:10 Kalejdoskop
16:35 Kulisy i sensacje
17:00 Rower Błażeja
17:25 Moda na sukces; serial
17:50 Sportowy Express
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:35 Klan; telenowela
19:05 Magazyn olimpijski
19:40 Wrzuć Jedynkę
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:06 Pogoda
21:20 Miej oczy szeroko otwarte
22:25 Teatr Telewizji
00:05 Trochę kultury
00:30 Monitor Wiadomości
00:45 Biznes raport
00:55 Rozmowy na czasie
01:25 Pestka; melodramat

TVP 2

08:05 Studio urody
08:15 Dwójka Dzieciom
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Pytanie na śniadanie
11:20 Kraj się śmieje
12:15 Podróże kulinarne
12:45 Ostoja
13:10 Wędrówki przyrodnicze
13:40 Telezakupy
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:40 Sokole Oko; serial
15:30 To twoja droga
16:00 Nazizm
17:00 Panorama
17:23 Pogoda
17:30 Film dla niesłyszących
18:25 Arcydzieła Polskiego Dokumentu
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:56 Pogoda
20:05 Kabaretowe kawałki
20:40 Misja w Europie
21:05 M jak miłość; serial
21:55 Kochaj mnie; telenowela
22:25 Wyznania sprzątaczek i niań
23:00 Panorama
23:20 Sport-telegram
23:28 Pogoda
23:40 997-magazyn kryminalny
00:10 Pielgrzym; dramat sens.
01:45 Ekstradycja 3; serial sens.

Polonia

07:00 Wiadomości
07:03 Krajobraz Polski
07:15 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Klan; telenowela
09:45 Eurotel
10:00 Kolorowy świat Pacyka
10:05 Wehikuł czasu
10:30 Rodzina Leśniewskich; serial
11:00 Panorama
11:05 Laboratorium
11:25 Pomorskie pejzaże historyczne
11:45 Katalog zabytków
12:00 Panorama
12:05 Co nam w duszy gra
12:50 Akademia wiersza
13:00 Wiadomości
13:10 Biografie
14:05 Doktor Murek; serial
14:55 Ojczyzna-polszczyzna
15:15 Kochaj mnie; telenowela
15:40 Zaolzie
16:00 Wiadomości
16:10 Wieczór Cygański
17:00 Klan; telenowela
17:20 2-lecie działalności Senatu V kadencji
17:30 Co Pani na to?
18:00 Teleexpress
18:15 Sportowy Express
18:20 Gość Jedynki
18:30 Wehikuł czasu
18:55 Rodzina Leśniewskich; serial
19:20 Szkoła Polska w Bazylei
19:35 Selekcja
20:00 Kurier z Warszawy
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:06 Pogoda
21:10 Klan; telenowela
21:35 Doktor Murek; serial
22:30 Sportowy tydzień
23:00 Kochaj mnie; telenowela
23:25 Tam gdzie jesteśmy
00:00 Panorama
00:20 Sport-telegram
00:24 Pogoda
00:30 Sprawa dla reportera
01:00 Pegaz
01:25 Monitor Wiadomości
01:40 Biznes raport
01:45 Szept prowincjonalny
02:05 Szkoła Polska w Bazylei
02:15 Kasztaniaki
02:30 Wiadomości
02:57 Sport
03:02 Pogoda
03:10 Klan; telenowela
03:35 Doktor Murek; serial
04:20 2-lecie działalności Senatu V kadencji
04:30 Sportowy tydzień
05:00 Kochaj mnie; telenowela
05:30 Tam gdzie jesteśmy
06:00 Sprawa dla reportera
06:35 Monitor Wiadomości
06:50 Biznes raport

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
07:45 TV market
08:05Power Rangers
08:30 Pokémon
08:00 Zawód: szpieg - serial
10:00 Bar 3
10:30 Idol ekstra 3
11:15 Bar 3
12:00 Bar - gorące krzesła 3
12:30 Z kamerą wśród ludzi
14:25 Twój lekarz
14:40 Wystarczy chcieć
14:55 Power Rangers - serial
15:20 Pokémon
15:45 Miodowe lata - serial
16:45 Informacje
17:10 Interwencja
17:30 Zawód: szpieg - serial
18:30 Hugo Express
18:55 Bar 3
19:30 Informacje
20:00 Prognoza pogody
20:15 Awantura o kasę
21 05 Bar 3
21:55 Samo życie - serial
22:30 Studio Lotto
22:40 Terminator II - film fantastyczny
01:25 Biznes informacje
01:45 Prognoza pogody
01:55 Graffiti
02:10 Bumerang
02:40 Kuba Wojewódzki
03:40 Aquaz Superchat
05:30 Magazyn redakcji programów religijnych

Białystok

07:50 Przegląd gospodarczy
08:15 Telezakupy
08:30 Kurier
08:45 Obiektyw
09:00 Wierzę, wątpię, szukam
09:30 Kurier
09:45 Gość dnia
10:00 Dzieci różnych bogów
10:30 Kurier
10:45 Trylogia marsylska - serial
11:30 Kurier Polska
11:45 Sprawa na dziś
12:15 Gość dnia
12:30 Kurier
12:45 Młodzież kontra
13:30 Kurier
13:35 Historia gospodarki światowej
14:30 Kurier
14:50 Agrobiznes
15:00 Od niedzieli do niedzieli
15:30 Kurier
15:45 ZUS radzi
16:00 W krainie władcy smoków - serial
16:30 Kurier
17:15 Obiektyw
17:30 Kurier
17:45 Rozmowa dnia
18:00 Przegląd gospodarczy
18:30 Kurier
19:00 Obiektyw
19:30 Kurier kulturalny
20:30 Telezakupy
20:45 Rozmowa dnia
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:50 Echa dnia
22:15 Eurotel
22:30 Kurier gospodarczy
22:45 Obiektyw
23:15 To jest temat
23:45 Kurier sportowy
00:05 Ucieczka - dramat
01:20 Witaj, to my

Wtorek
25 listopada

1 БТ

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00,19.00, 23.00 Новости.
7.05, 8.10 „Доброе утро, Беларусь!" Информационно-музыкальная программа.
8.45 „Моя страна".
9.05 Авантюрно-исторический сериал „Саломея" (Россия).
10.10 Сериал „Тайны четырех преступлений" (Италия). Фильм 3-й „Тайны одного двора". 3-я серия.
11.10 Детективный сериал „Нож в облаках" (Россия). 1-я серия.
12.10 Зона Икс.
12.25 Сатирической комедия „Левша" (Россия).
14.05 „Все нормально, мама!" Музыкально-развлекательная программа.
14.45 „Моя страна".
15.10 „Время спорта". Еженедельная спортивная программа.
15.35 „Маски-шоу".
16.05 „5х5". Программа для молодежи.
16.45 „Моя страна".
17.10 Сериал „Тайны четырех преступлений" (Италия). Фильм 3-й „Тайны одного двора". 3-я серия.
18.10 Детективный сериал „Нож в облаках" (Россия). 2-я серия.
19.10 „Моя страна".
19.25 Футбол. Лига чемпионов. „Локомотив" (Москва) - „Динамо" (Киев). Прямая трансляция из Москвы.
21.30 „Панорама". Информационный канал.
22.10 А.Леонтьев в авантюрной комедии „Попугай, говорящий на идиш"
23.45 „Моя страна".
0.00 „Клип-обойма".
0.15 Футбол. Дневник Лиги чемпионов.

ОНТ

Техническая профилактика до 16.20.
16.20 Сериал „Берег мечты". 61-я серия.
17.05 „Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.15 Ток-шоу „Окна" с Дмитрием Нагиевым.
19.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал.176-я серия.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.05 Сериал „Нина". 6-я серия из 8. Россия, 2001 год.
22.15 Премьера. Валерий Николаев, Юрий Соломин в боевике „Родина ждет". 2-я серия. Россия, 2003 год.
23.25 Наши новости.
23.45 „Не только о футболе". Спортивное обозрение.
00.10 „Фабрика звезд - 3".
00.30 „На футболе" с Виктором Гусевым до 01.00.

РТР

07.45 Константин Хабенский, Ирина Розанова, Сергей Гармаш и Валентина Талызина в телесериале Дмитрия Месхиева „Линии судьбы".
08.45 Праздник Ураза-Байрам. Трансляция из Московской соборной мечети.
09.45 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
18.00 Выборы-2003.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 Спокойной ночи, малыши!
19.55 Русская серия. Премьера. Константин Хабенский, Ирина Розанова, Сергей Гармаш и Валентина Талызина в телесериале Дмитрия Месхиева „Линии судьбы".
21.00 Премьера. Лев Прыгунов, Анатолий Котенев и Александр Дедюшко в телесериале „Оперативный псевдоним".
22.00 Вести+.
22.20 Премьера. „Тегеранский лабиринт: Сталин, Черчилль, Рузвельт". 1-я серия.
23.15 Народный артист.

НТВ

09.00 Сегодня утром.
09.25 „Их нравы" с Дмитрием Захаровым.
10.15 Ток-шоу „Страна советов".
11.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
14.35 „Куда деваться от попсы?" Ток-шоу „Принцип домино".
16.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
16.30 Сериал „Она написала убийство" (США).
17.35 Территория выживания.
18.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.25 Премьера. Сериал „Агентство „Золотая пуля". Дело о двух женихах".
21.35 „Страна и мир". Главные события дня.
22.05 Красная стрела.
22.20 Премьера. Сериал „Клиент всегда мертв".

Телеканал „Лад"

7:00 Новости (Гродно)
7:10 „Семейное утро" (Гродно)
9.00 „Провинциальные истории".
9.30 „Мгновение вечности". Исторические расследования.
9.50 „Другие танцы".
10.00 „Между нами, женщинами". Тележурнал.
10.20 Детективный сериал „Приключения Шерлока Холмса" (Великобритания).
11.15 „Обычный необычный день". Семейный канал.
11.50 Л.Гурченко и О.Табаков в театральной истории „Аплодисменты, аплодисменты" („Ленфильм").
13.05 „Обычный необычный день". Семейный канал.
13.30 „Последняя невеста Змея Горыныча", „Волк и телёнок". Мультфильмы.
14:00 Новости (Гродно)
14.10 „Не зевай!" Телеканал для детей.
14.50 „Сказка о рыбаке и рыбке". Мультфильм.
15.20 Приключенческий сериал для детей „Собачья жизнь" (Канада-США).
15.45 „Не зевай!" Телеканал для детей.
15.55 Тележурнал для школьников „Бум".
16.25 Познавательный сериал „Рынки мира" (Международный Французский Канал). 4-я серия.
16.50 „Росчерк времени". Телеочерк.
17.00 „Вариации на балетные темы". Народный артист Беларуси В.Саркисьян.
17.35 „Ностальжи". Любимые роли Арнольда Ранцанца.
18.00 Хроникально-документальный фильм „Пьедестал. Амплитуда Ренальда Кныша" (ТО „Телефильм").
18.30 Е.Лазарев и А.Ларионова в художественном фильме по мотивам романа И.Шамякина „Атланты и Кариатиды" (Белорусское телевидение). 1-я серия.
20:00 Новости (Гродно)
20.15 Колыбельная.
20.30 „Дела семейные".
21.15 Детективный сериал „Приключения Шерлока Холмса" (Великобритания).
22.15 Сериал „Петербургские тайны" (Россия).

TVP 1

07:00 Wiadomości
07:03 Telezakupy
07:15 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Moda na sukces; serial
09:50 Przygody Tin-Tina
10:15 Jedyneczka
10:40 Bajeczki Jedyneczki
10:55 Rok 2030; serial
11:20 Zaginiony świat; serial
12:05 Sceny z życia stawonogów
12:20 Rośliny z warzywnika
12:30 Zwierzęta świata
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Kontrasty
13:25 W drodze do Unii
13:50 Plebania; serial
14:15 Sąsiedzi; serial
14:45 Lokatorzy; serial
15:10 Zawodowy list gończy
15:30 Maria Iwaszkiewicz opowiada
15:35 Włącz się
16:00 Wiadomości
16:10 Warszwa Bis
16:35 Otwarte drzwi
17:00 Rower Błażeja
17:25 Moda na sukces; serial
17:50 Sportowy Express
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:35 Klan; telenowela
19:05 Forum
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:06 Pogoda
21:20 Studio sport
23:40 Dziwny jest ten świat
00:10 Monitor Wiadomości
00:30 Plus minus
00:55 Pełnia sezonu; komedia
02:25 Nieustraszony; serial

TVP 2

08:05 Studio urody
08:15 Dwójka Dzieciom
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Pytanie na śniadanie
11:20 Kraj się śmieje
12:10 Artur Rubinstein
13:40 Telezakupy
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:45 Sokole Oko; serial
15:30 Nie tylko dla komandosów
16:00 Szansa na sukces
17:00 Panorama
17:23 Pogoda
17:30 Film dla niesłyszących
18:20 Hołdys Guru
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:56 Pogoda
20:05 Jeden z dziesięciu
20:40 Telewizyjne Wiadomości Literackie
21:10 M jak miłość; serial
22:00 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:45 Przystanek praca
2:00 Panorama
23:20 Sport-telegram
23:28 Pogoda
23:35 alaRm; film
00:55 Studio sport
01:55 Atak na Entebbe; film sens.

Polonia

07:00 Wiadomości
07:03 Historie sekretne
07:15 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Klan; telenowela
09:45 Eurotel; magazyn
09:55 Kolorowy świat Pacyka
10:05 Plastelinek i przyjaciele
10:30 Dwa światy; serial
11:00 Panorama
11:05 Poezja współczesna
11:35 Historia Polskiego Radia
11:50 Akademia wiersza
12:00 Panorama
12:05 Ze sztuką na ty
12:30 Krakowskie Portrety Muzyczne
13:00 Wiadomości
13:10 Plebania; serial
13:35 Sportowy tydzień
14:05 Dziennik z Pielgrzymki
14:30 Pamiętaj o mnie...
14:50 Salon Kresowy
15:05 Eurofolk Sanok 2003
15:35 Zaproszenie
16:00 Wiadomości
16:10 Herbatka u Tadka
17:00 Klan; telenowela
17:25 30 ton!
18:00 Teleexpress
18:15 Sportowy Express
18:20 Gość Jedynki
18:35 Plastelinek i przyjaciele
19:00 Dwa światy; serial
19:25 Magazyn olimpijski
20:00 Wieści polonijne
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:06 Pogoda
21:10 Klan; telenowela
21:35 Plebania; serial
22:00 Wideoteka Dorosłego Człowieka
22:25 Dziennik z Pielgrzymki
22:50 Ojczyzna-polszczyzna
23:05 Ze sztuką na ty
23:30 Hit kultury
00:00 Panorama
00:20 Sport-telegram
00:24 Pogoda
00:30 Forum
01:15 Polskie miasta i miasteczka
01:25 Monitor Wiadomości
01:40 Plus minus
02:05 Bajeczki Jedyneczki
02:15 Bajki zza okna
02:30 Wiadomości
02:57 Sport
03:02 Pogoda
03:10 Klan; telenowela
03:35 Wieści polonijne
03:50 Plebania; serial
04:15 Wideoteka Dorosłego Człowieka
04:45 Dziennik z Pielgrzymki
05:10 Magazyn olimpijski
05:40 Ze sztuką na ty
06:05 Ojczyzna-polszczyzna
06:20 Pod batutą Krzysztofa Pendereckiego
06:40 Monitor Wiadomości

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
07:45 TV market
08:00 Power Rangers - serial
08:30 Pokémon
09:00 Zawód: szpieg - serial
10:00 Bar 3
10:30 Benny Hill - serial
11:00 Niezakazane reklamy
11:30 Bar 3
12:15 Awantura o kasę
13:10 Samo życie - serial
13:40 Serca na rozdrożu - serial
14:35 TV market
14:50 4 x 4
15:20 Power Rangers - serial
15:45 Transformery
16:10 Najzabawniejsze zwierzęta świata
16:45 Informacje
17:10 Interwencja
17:30 MacGyver - serial
18:30 Hugo Express18:55 Bar
19:30 Informacje
19:50 Sport
20:00 Prognoza pogody
20:10 Gliniarz z dżungli - serial
21 15 Bar 3
22:00 Samo życie - serial
22:40 Senator Bulworth - film obyczajowy
00:50 Biznes informacje01:10 Graffiti
01:30 Pogoda
01:25 Śmiertelny okup - film sensacyjny
03:05 Aquaz Superchat
05:30 Program religijny

Białystok

07:50 Echa dnia
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Obiektyw
09:00 Kowalski i Schmidt
09:30 Kurier
09:40 Prognoza pogody
09:45 Gość dnia
10:00 Pałace świata
10:30 Kurier
10:35 Prognoza pogody
10:40 Janosik – serial
11:30 Kurier
11:40 Prognoza pogody
11:45 Telekurier
12:15 Gość dnia
12:30 Kurier
12:40 Prognoza pogody
12:45 Z Wałęsą na rybach
13:00 Telemotorsport
13:30 Kurier
13:35 Kataklizmy w starożytności
14:30 Kurier
14:45 Prognoza pogody
14:50 Agrobiznes
15:00 Świat
15:30 Kurier
15:40 Prognoza pogody
15:45 Co w lesie piszczy
16:00 W krainie władcy smoków - serial
16:30 Kurier
17:30 Kurier
17:45 Rozmowa dnia
18:00 Kowalski i Schmidt
18:30 Kurier
17:35 Telemagazyn
19:00 Obiektyw
19:30 Kurier
19:40 Telemagazyn
20:30 Telezakupy
20:45 Rozmowa dnia
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:50 Echa dnia
22:15 Eurotel
22:30 Kurier gospodarczy
22:45 Obiektyw
23:15 Patrol Trójki
23:30 Kurier
23:45 Kurier sportowy
00:05 Togbe
01:20 Mroczny azyl - dramat

Środa
26 listopada

1 БТ

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00 Новости.
7.05, 8.10 „Доброе утро, Беларусь!" Информационно-музыкальная программа.
9.05 Авантюрно-исторический сериал „Саломея" (Россия).
10.05 Сериал „Тайны четырёх преступлений" (Италия). Фильм 3-й „Тайны одного двора". 4-я серия.
11.10 Детективный сериал „Нож в облаках" (Россия). 2-я серия.
12.10 Комедия „Маленькая обманщица" (Международный Французский Канал).
14.05 Телеигра „Одноклассники".
14.45 „Моя страна".
15.10 Приключенческий сериал „Амазонка" (Канада-Германия).
16.05 „5х5". Программа для молодежи.
17.05 Сериал „Тайны четырёх преступлений" (Италия). Фильм 3-й „Тайны одного двора". 4-я серия.
18.15 Детективный сериал „Нож в облаках" (Россия). 3-я серия.
19.05 В.Авилов и М.Козаков в культовой мистической мелодраме „Господин оформитель" (Россия).
21.00 „Панорама". Информационный канал.
21.40 Футбол. Лига чемпионов. „Штутгарт" (Германия) - „Глазго Рейнджерс" (Шотландия). Прямая трансляция из Германии. В перерыве - Новости.
23.40 „Чемпионы. Юлия Раскина".
23.55 „Клип-обойма".
0.10 Футбол. Дневник Лиги чемпионов.

ОНТ

08.00 Наши новости.
08.05 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Наши новости.
09.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал. 175-я и 176 -я серии.
10.30 „Не только о футболе". Спортивное обозрение.
10.50 Дисней-клуб. „Базз и его команда" до 11.15.
* * *
14.50 „Город женщин". Телевизионное шоу.
15.35 „Фабрика звезд -3".
15.55 „Угадай мелодию" с Валдисом Пельшем.
16.20 Сериал „Берег мечты". 62-я серия.
17.05 „Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.15 Ток-шоу „Окна" с Дмитрием Нагиевым.
19.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал. 177-я серия.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.05 „Нина". Сериал. 7-я серия . Россия, 2001 год.
22.15 Премьера. Валерий Николаев, Юрий Соломин в боевике „Родина ждет". 3-я серия. Россия, 2003 год.
23.25 Наши новости.
23.45 „Фабрика звезд - 3".
00.05 Максим Никулин в программе „Форганг" до 00.35.

РТР

07.45 Константин Хабенский, Ирина Розанова, Сергей Гармаш и Валентина Талызина в телесериале Дмитрия Месхиева „Линии судьбы".
08.45 Сам себе режиссер.
09.45 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
18.00 Выборы-2003.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 Спокойной ночи, малыши!
19.55 Русская серия. Премьера. Константин Хабенский, Ирина Розанова, Сергей Гармаш и Валентина Талызина в телесериале Дмитрия Месхиева „Линии судьбы".
21.00 Премьера. Лев Прыгунов, Анатолий Котенев и Александр Дедюшко в телесериале „Оперативный псевдоним".
22.00 Вести+.
22.20 Премьера. „Тегеранский лабиринт: Сталин, Черчилль, Рузвельт". 2-я серия.
23.15 Народный артист.

НТВ

09.00 Сегодня утром.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Кулинарный поединок: Фрида - Альберто Галан.
10.15 Ток-шоу „Страна советов".
11.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
14.35 „Разум или чувства?" Ток-шоу „Принцип домино".
16.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
16.30 Сериал „Она написала убийство" (США).
17.35 Чистосердечное признание.
18.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 Премьера. Сериал „Агентство „Золотая пуля".

Дело о воскресшем мертвеце".
19.45 Остросюжетный сериал „Черный ворон-2". 21-я серия.
21.00 „Страна и мир". Главные события дня.
21.35 Красная стрела.
21.50 Премьера. Сериал „Клиент всегда мертв". 23-я серия (США).

Телеканал „Лад"

7:00 Новости (Гродно)
7:10 „Семейное утро" (Гродно)
9.00 Площадь искусств. „Виртуозные диалоги".
9.30 „Есть только миг..." Александр Медведь.
10.00 „Между нами, женщинами". Тележурнал.
10.20 Детективный сериал „Приключения Шерлока Холмса" (Великобритания).
11.15 „Обычный необычный день". Семейный канал.
11.50 Художественный фильм „Атланты и Кариатиды" (Белорусское телевидение). 1-я серия.
13.20 „Обычный необычный день". Семейный канал.
13.45 „Дом, который построил Джек", „Уроки тетушки Совы. Азбука-малышка". Мультфильмы.
14:00 Новости (Гродно)
14.10 Мультиклуб.
15.05 Приключенческий сериал для детей „Собачья жизнь" (Канада-США).
15.25 „Горячий камень". Мультфильм.
15.45 „Не зевай!" Телеканал для детей.
15.55 Тележурнал для школьников „Бум".
16.25 Историко-биографический фильм режиссера С.Эйзенштейна „Александр Невский" („Мосфильм").
18.15 „Иван Охремчик во времени". Документальный фильм о белорусском художнике („Белвидеоцентр").
18.30 Художественный фильм „Атланты и Кариатиды" (Белорусское телевидение). 2-я серия.
20:00 Новости (Гродно)
20.15 Колыбельная.
20.30 „Дела семейные".
21.15 Детективный сериал „Приключения Шерлока Холмса" (Великобритания).
22.15 Сериал „Петербургские тайны" (Россия).

TVP 1

07:00 Wiadomości
07:03 Telezakupy
07:15 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Moda na sukces; serial
09:50 Klasyka Animacji
10:20 Plastelinek i przyjaciele
10:45 Bajeczki Jedyneczki
11:00 Witaj, Franklin
11:25 Nieustraszony; serial
12:15 Kiosk przy Wspólnej
12:25 Technika kosmiczna w medycynie
12:50 Książki na jesień
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Samo życie
13:40 Klan; telenowela
14:05 Tak czy nie?; serial
15:00 Nasze rytmy zdrowia
15:20 Lasy i Ludzie
15:40 Światowe dziedzictwo kultury
16:00 Wiadomości
16:10 Obraz niekontrolowany
16:30 Tylko u nas
17:00 Rower Błażeja
17:25 Moda na sukces; serial
17:50 Sportowy Express
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:35 Klan; telenowela
19:05 Trzecia strona medalu
19:40 Irak 2003
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:06 Pogoda
21:20 Śmiertelne oszustwo; film fab.
23:00 Kryminalna Jedynka
23:25 85 lat Marynarki Wojennej
23:50 Oblicza mediów
00:10 Monitor Wiadomości
00:30 Biznes raport
00:35 Studio sport
01:40 Nieustraszony; serial

TVP 2

08:05 Studio urody
08:15 Dwójka Dzieciom
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Pytanie na śniadanie
11:25 Zobacz to...
11:35 Herbatka u Tadka
12:20 Klinika Berlin Centrum; serial
13:15 Wielkie romanse XX wieku
13:40 Telezakupy
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:45 Sokole Oko; serial
15:30 30 ton!
16:00 Wokół nas
17:00 Panorama
17:24 Pogoda
17:30 Film dla niesłyszących
18:20 Jazda kulturalna; magazyn
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:56 Pogoda
20:05 Jeden z dziesięciu
20:35 Camerata
21:00 Linia specjalna
21:30 Studio sport
23:50 Panorama
00:05 Sport-telegram
00:14 Pogoda
00:25 Wróg naturalny; thriller
01:55 15 amore; film obycz.

Polonia

07:00 Wiadomości
07:03 Od A do Z
07:15 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Klan; telenowela
09:50 Eurotel
10:00 Kolorowy świat Pacyka
10:05 Budzik
10:30 Trzy misie
11:00 Panorama
11:05 Plus minus
11:30 Jesień w Mogilanach
12:00 Panorama
12:05 Forum
12:50 Epizod
13:00 Wiadomości
13:10 Wieści polonijne
13:25 Hit kultury
13:50 Bocznymi drogami
14:15 Moje miasto; film obycz.
15:15 Chłopaki z Sosnowca
16:00 Wiadomości
16:10 Na zdrowie
16:45 Antonio Vivaldi
16:50 Światło księżyca
17:00 Klan; telenowela
17:25 Rewizja nadzwyczajna
18:00 Teleexpress
18:15 Sportowy Express
18:20 Gość Jedynki
18:35 Budzik
19:00 Trzy misie
19:25 Bocznymi drogami
19:45 Telewizyjne Wiadomości Literackie
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:06 Pogoda
21:10 Klan; telenowela
21:35 Rozmowy przy stole
22:10 Moje miasto; film obycz.
23:15 Chłopaki z Sosnowca
00:00 Panorama
00:15 Sport-telegram
00:19 Pogoda
00:20 Irak 2003
00:30 Linia specjalna
00:55 Widzieć daleko, widzieć wysoko
01:25 Monitor Wiadomości
01:40 Biznes raport
01:45 Telewizyjne Wiadomości Literackie
02:15 Opowiadania Muminków
02:30 Wiadomości
02:57 Sport
03:02 Pogoda
03:10 Klan; telenowela
03:35 Rozmowy przy stole
04:10 Moje miasto; film obycz.
05:10 Irak 2003
05:20 Chłopaki z Sosnowca
06:00 Bocznymi drogami
06:20 „... za odwagę i współczucie"
06:35 Monitor Wiadomości
06:50 Biznes raport

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
06:45 TV market
08:00 Power Rangers - serial
08:30 Transformery
09:00 MacGyver - serial
10:00 Bar 3
10:30 Słoneczny patrol - serial
11:30 Bar 3
12:15 Awantura o kasę
13:15 Samo życie - serial
13:45 Serca na rozdrożu - serial
14:40 TV market
14:55 Czułość i kłamstwa - serial
15:25 Power Rangers
15:50 Pokémon
16:15 Najzabawniejsze zwierzęta świata
16:45 Informacje
17:10 Interwencja
17:30 Herkules – serial
18:30 Hugo Express
18:55 Bar 3
19:30 Informacje
19:50 Sport
20:00 Prognoza pogody
20:05 Awantura o kasę
21:05 Bar 3
22:05 Samo życie - serial
22:30 Studio Lotto
22:40 Spisek - film sensacyjny
00:35 Biznes informacje
00:55 Prognoza pogody
01:05 Graffiti
01:20 Fala zbrodni - serial
05:30 Program religijny

Białystok

07:50 Echa dnia
08:15 Telezakupy
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Obiektyw
09:00 Partnerzy
09:30 Kurier
09:40 Prognoza pogody
09:45 Gość dnia
10:00 Transmisja obrad Sejmu
17:30 Kurier
17:40 Prognoza pogody
17:45 Rozmowa dnia
18:00 Partnerzy
18:30 Kurier
18:45 Prognoza pogody
18:50 Gość dnia
19:00 Obiektyw
19:30 Kurier kulturalny
19:40 Prognoza pogody
19:45 Telemagazyn
20:30 Telezakupy
20:45 Rozmowa dnia
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:45 Studio pogoda
21:55 Echa dnia
22:15 Eurotel
22:30 Kurier gospodarczy
22:40 Prognoza pogody
22:45 Obiektyw
23:15 To jest temat
23:30 Kurier
23:45 Kurier sportowy
23:55 Studio pogoda
00:05 Kopalnia pieniędzy - komedia

Czwartek 27 listopada

1 БТ

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.00 Новости.
7.05, 8.10 „Доброе утро, Беларусь!" Информационно-музыкальная программа.
8.45 „Моя страна".
9.05 Авантюрно-исторический сериал „Саломея" (Россия).
10.10 Сериал „Тайны четырех преступлений" (Италия). Фильм 4-й „Похороны вместо свадьбы". 1-я серия.
11.10 Детективный сериал „Нож в облаках" (Россия). 3-я серия.
12.20 Культовая мистическая мелодрама „Господин оформитель" (Россия).
14.15 „Точка". Музыкально-развлекательная передача для молодежи.
15.10 Приключенческий сериал „Амазонка" (Канада-Германия).
16.05 „5х5". Программа для молодежи.
16.45 „Моя страна".
17.05 Сериал „Тайны четырех преступлений" (Италия). Фильм 4-й „Похороны вместо свадьбы". 1-я серия.
18.10 Детективный сериал „Нож в облаках" (Россия). 4-я серия.
19.10 М.Дакаскос в приключенческом боевике „Шанхайский связной" (Гонконг).
20.45 „Моя страна".
21.00 „Панорама". Информационный канал.
21.40 Д.Вашингтон и Дж.Литгоу в детективе „Рикошет" (США).
23.25 „Моя страна".
23.40 „Клип-обойма".
23.50 „Новая коллекция" Олега Лукашевича. „Кутюрье Вивьен Вествуд, Соня Рикель".

ОНТ

08.00 Наши новости.
08.05 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Наши новости.
09.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал. 177-я серия.
09.45 Коломбо возвращается в детективе „Повторный просмотр". США, 1975 год.
11.00 Дисней-клуб. „Чудеса на виражах" до 11.25.
* * *
14.45 „Город женщин". Телевизионное шоу.
15.35 „Фабрика звезд -3".
15.55 „Угадай мелодию" с Валдисом Пельшем.
16.20 Сериал „Берег мечты". 63-я серия.
17.05 „Большая стирка" с Андреем Малаховым.
18.00 Наши новости.
18.15 Ток-шоу „Окна" с Дмитрием Нагиевым.
19.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал. 178-я серия.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.05 „Нина". Сериал. 8-я серия (заключительная). Россия, 2001 год.
22.15 Премьера. Валерий Николаев, Юрий Соломин в боевике „Родина ждет". 4-я серия. Россия, 2003 год.
23.25 Наши новости.
23.45 „Фабрика звезд - 3".
00.05 „Человек и закон" с Алексеем Пимановым до 00.45.

РТР

07.45 Константин Хабенский, Ирина Розанова, Сергей Гармаш и Валентина Талызина в телесериале Дмитрия Месхиева „Линии судьбы".
08.45 Комната смеха.
09.45 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
18.00 Выборы-2003.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 Спокойной ночи, малыши!
19.55 Русская серия. Премьера. Константин Хабенский, Ирина Розанова, Сергей Гармаш и Валентина Талызина в телесериале Дмитрия Месхиева „Линии судьбы".
21.00 Премьера. Лев Прыгунов, Анатолий Котенев и Александр Дедюшко в телесериале „Оперативный псевдоним".
22.00 Вести+.
22.20 „Исторические хроники" с Николаем Сванидзе. „1909. Азеф".
23.15 Народный артист.

НТВ

09.00 Сегодня утром.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Квартирный вопрос: стенка на стенку.
10.15 Ток-шоу „Страна советов".
11.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
14.35 „Бюджетное рабство". Ток-шоу „Принцип домино".
16.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
16.30 Сериал „Она написала убийство" (США).
17.35 „Делайте ваши ставки..." „Профессия - репортер".
18.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 Премьера. Сериал „Агентство „Золотая пуля". Дело о бронзовом всаднике".
19.45 Остросюжетный сериал „Черный ворон-2". 22-я серия.
21.00 „Страна и мир". Главные события дня.
21.35 Красная стрела.
21.50 „К барьеру!" Ток-шоу Владимира Соловьева.
23.05 К юбилею Б.Гребенщикова. Премьера. „БГ. Первый полтинник".

Телеканал „Лад"

7:00 Новости (Гродно)
7:10 „Семейное утро" (Гродно)
9.00 „Площадь искусств". „Любите ли вы театр..." Часть 1-я.
9.30 „Здоровье". Тележурнал.
10.00 „Между нами, женщинами". Тележурнал.
10.20 Детективный сериал „Приключения Шерлока Холмса" (Великобритания).
11.15 „Обычный необычный день". Семейный канал.
11.50 Художественный фильм „Атланты и Кариатиды" (Белорусское телевидение). 2-я серия.
13.20 „Обычный необычный день". Семейный канал.
13.45 „Жил-был пес", „Уроки тетушки Совы. Азбука-малышка". Мультфильмы.
14:00 Новости (Гродно)
14.10 Мультиклуб.
15.05 Приключенческий сериал для детей „Собачья жизнь" (Канада-США).
15.25 „Кузнец-волшебник". Мультфильм.
15.45 „Не зевай!" Телеканал для детей.
15.55 Тележурнал для школьников „Бум".
16.25 „Когда же пойдёт снег". Молодежный телевизионный спектакль.
17.25 Видеофильм „Осень" („Белвидеоцентр"). 17.30 Спектакль Национального театра оперы и балета „Кармина Бурана". Музыка К.Орфа („Белвидеоцентр").
18.25 Художественный фильм „Атланты и Кариатиды" (Белорусское телевидение). 3-я серия.
20:00 Новости (Гродно)
20.15 Колыбельная.
20.30 „Дела семейные".
21.15 Детективный сериал „Приключения Шерлока Холмса" (Великобритания).
22.15 Сериал „Петербургские тайны" (Россия).

TVP 1

07:00 Wiadomości
07:03 Telezakupy
07:15 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Moda na sukces; serial
09:50 Rupert
10:15 Budzik
10:40 Lippy & Messy
10:45 Śpiewaj z nami
11:05 Rodzina Połanieckich; serial
12:25 Ginące światy
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 W zgodzie z Naturą
13:45 Klan; telenowela
14:40 Podróż za jeden uśmiech; serial
15:10 Zawodowy list gończy
15:25 Laboratorium
15:40 Ludzie wśród ludzi
16:00 Wiadomości
16:10 Wyprzedzić chorobę
16:30 My, Wy, Oni
17:00 Rower Błażeja
17:25 Moda na sukces; serial
17:50 Sportowy Express
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:35 Plebania
19:05 Na żywo
19:35 Program edukacyjny
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:06 Pogoda
21:10 Pogoda dla kierowców
21:20 Tequila i Bonetti w Rzymie; serial
22:20 Sprawa dla reportera
22:55 Tygodnik polityczny Jedynki
23:45 Szerokie tory
00:15 Monitor Wiadomości
00:30 Biznes raport
00:40 Pegaz
01:10 Niedziela małżeństwa; dramat obycz.
01:55 Cztery kąty z wyobraźnią
02:15 Król tulipanów; thriller

TVP 2

08:05 Studio urody
08:15 Dwójka Dzieciom
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Pytanie na śniadanie
11:15 Przystanek praca
11:25 „Pamiętajmy o Osieckiej..."
12:20 Ile jest życia; serial
13:15 Kabaretowe kawałki
13:40 Telezakupy
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:45 Sokole Oko; serial
15:30 W krainie władcy smoków; serial
16:00 Historia Ziemi
16:55 Panorama
17:05 Studio sport
19:30 Panorama
19:56 Pogoda
20:05 Jeden z dziesięciu
20:35 Studio sport
23:10 Panorama
23:30 Sport-telegram
23:39 Pogoda
23:50 Pod znakiem Koziorożca; film hist.-przyg.
01:30 Ogród sztuk
01:55 Kryminalne zagadki Las Vegas; serial

Polonia

07:00 Wiadomości
07:03 Łódzcy Europejczycy
07:15 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Złotopolscy; telenowela
09:50 Eurotel
10:00 Kolorowy świat Pacyka
10:05 Jedyneczka
10:30 Niebezpieczna Zatoka; serial
11:00 Panorama
11:05 360 stopni dookoła ciała
11:25 Pani Jola zmienia swoje życie; serial
11:45 Szaleństwa medycyny
12:00 Panorama
12:05 Linia specjalna
12:35 Widzieć daleko, widzieć wysoko
13:00 Wiadomości
13:10 Rozmowy przy stole
13:40 Gościniec
14:10 Teatr Telewizji
15:30 Polakiem będę aż po grób
15:50 Przeboje na orkiestrę
16:00 Wiadomości
16:10 Raj
16:35 Podróże kulinarne
17:00 Złotopolscy; telenowela
17:25 Szerokie tory
18:00 Teleexpress
18:15 Sportowy Express
18:20 Gość Jedynki
18:35 Jedyneczka
19:00 Niebezpieczna Zatoka; serial
19:25 Podróż - reportaż
19:45 Gościniec
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:06 Pogoda
21:10 Pogoda dla kierowców
21:12 Złotopolscy; telenowela
21:35 Forum Polonijne
22:20 Teatr Telewizji
23:35 Polakiem będę aż po grób
00:00 Panorama
00:20 Sport-telegram
00:24 Pogoda
00:30 Tygodnik polityczny Jedynki
01:15 Wolfgang Amadeusz Mozart
01:20 Marzenie
01:25 Monitor Wiadomości
01:40 Biznes raport
01:45 Gościniec
02:15 Marceli Szpak dziwi się światu
02:30 Wiadomości
02:57 Sport
03:02 Pogoda
03:04 Pogoda dla kierowców
03:10 Złotopolscy; telenowela
03:35 Forum Polonijne
04:20 Teatr Telewizji
05:35 Polakiem będę aż po grób
05:55 Pod batutą Krzysztofa Pendereckiego
06:10 Hit kultury
06:35 Monitor Wiadomości
06:50 Biznes raport

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
07:45 TV market
08:00 Power Rangers - serial
08:30 Pokémon
09:00 Herkules– serial
10:00 Bar 3
10:30 Idol 3
11:30 Bar 3
12:30 Awantura o kasę
13:30 Samo życie - serial
14:00 Serca na rozdrożu - serial
14:55 Czułość i kłamstwa - serial
15:25 Power Rangers – serial
15:50 Transformery
16:15 Rodzina zastępcza - serial
16:45 Informacje
17:10 Interwencja
17:30 MacGyver – serial
18:30 Hugo Express
18:55 Bar 3
19:30 Informacje, Sport
20:00 Prognoza pogody
20:15 Gliniarz z dżungli - serial
21:15 Bar 3
22:00 Samo życie - serial
22:40 Eksperyment Jasnowidz
23:40 Z archiwum X - serial
00:45 Biznes Informacje
01:05 Prognoza pogody
01:20 Graffiti
01:35 Erotyczne zwierzenia
02:05 Miłosne sekrety
02:35 Aquaz Superchat
05:30 Program religijny

Białystok

07:50 Echa dnia
08:15 Telezakupy
08:30 Kurier
08:45 Obiektyw
09:00 Warszawa w polskim filmie fabularnym
09:30 Kurier
09:45 Gość dnia
10:00 Transmisja obrad Sejmu
17:30 Kurier
17:45 Rozmowa dnia
18:00 Bądź zdrów
18:30 Kurier
19:00 Obiektyw
19:30 Kurier kulturalny
19:45 Telemagazyn
20:30 Telezakupy
20:45 Rozmowa dnia
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:50 Echa dnia
22:15 Eurotel
22:30 Kurier gospodarczy
23:15 Patrol Trójki
23:30 Kurier
23:45 Kurier sportowy
00:05 Wybawca - dramat

Piątek 28 listopada

1 БТ

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.00 Новости.
7.05, 8.10 „Доброе утро, Беларусь!" Информационно-музыкальная программа.
8.45 „Моя страна".
9.05 Авантюрно-исторический сериал „Саломея" (Россия).
10.05 Сериал „Тайны четырех преступлений" (Италия). Фильм 4-й „Похороны вместо свадьбы". 2-я серия.
11.10 Детективный сериал „Нож в облаках" (Россия). 4-я серия.
12.10 „Моя страна".
12.25 Приключенческий боевик „Шанхайский связной" (Гонконг).
14.00 Слово Митрополита Филарета на начало Рождественского поста.
14.20 „На перекрёстках Европы". Национальный телефестиваль песни.
15.10 Приключенческий сериал „Амазонка" (Канада-Германия).
16.05 „5 х 5". Программа для молодежи.
16.45 „Моя страна".
17.10 Сериал „Тайны четырех преступлений" (Италия). Фильм 4-й „Похороны вместо свадьбы". 2-я серия.
18.05 „Славянский базар в Витебске-2003". Избранное.
18.45 „Моя страна".
19.05 Премьера. Фантастические приключения „Пришелец из будущего" (Япония).
21.00 „Панорама". Информационный канал.
21.40 Специальный репортаж. „Ломка вне жизни".
21.55 М.Сорвино в психологическом триллере „Страстная неделя" (Германия-Великобритания-Франция).
23.30 „Моя страна".
23.45 Ночной киносеанс. Б.Зейн в пародийной комедии „Молчание ветчины" (США).

ОНТ

08.00 Наши новости.
08.05 Телеканал „Доброе утро".
09.00 Наши новости.
09.05 „Земля любви, земля надежды". Сериал. 178-я серия.
09.45 Коломбо возвращается в детективе „Высокоинтеллектуальное убийство". США, 1977 год.
11.00 Детский сериал „Твинисы" до 11.20.
* * *
14.40 Тайны века. „Эдуард Стрельцов. Зона для центра нападения".
15.25 „Фабрика звезд-3".
15.45 „Угадай мелодию" с Валдисом Пельшем.
16.10 Сериал „Берег мечты". 64-я серия.
16.55 „Последний герой".
18.00 Наши новости.
18.15 „Сканер".
18.20 Премьера ОНТ. „Без срока давности". „Бриллиантовая лихорадка". Документальный детектив.
18.50 „Поле чудес" с Леонидом Якубовичем.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
21.05 „Фабрика звезд -3".
22.35 Что? Где? Когда?
23.55 Наши новости.
00.15 Патрик Суэйзи в остросюжетном фильме „Зеленый дракон". США, 2001 год. до 02.10.

РТР

07.45 Константин Хабенский, Ирина Розанова, Сергей Гармаш и Валентина Талызина в телесериале Дмитрия Месхиева „Линии судьбы".
08.45 Аншлаг.
09.45 Вести. Дежурная часть.
10.00 Вести.
18.00 Выборы-2003.
19.00 Вести.
19.30 Местное время. Вести-Москва.
19.50 Спокойной ночи, малыши!
19.55 Народный артист.
20.50 Премьера. „Веселые каникулы „Аншлага". Часть 1-я.
23.20 Результаты голосования - „Народный артист - Ваш выбор!"

НТВ

09.00 Сегодня утром.
09.20 Погода на завтра.
09.25 Фактор страха.
10.15 Ток-шоу „Страна советов".
11.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
14.35 „Сила проклятья". Ток-шоу „Принцип домино".
16.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
16.30 Сериал „Она написала убийство" (США).
17.30 „Национальная безопасность: братский рубеж". Расследование НТВ.
18.00 „Сегодня" с Татьяной Митковой.
18.35 „Свобода слова" с Савиком Шустером.
20.20 Золотая коллекция. Бриджит Фонда и Гэбриел Бирн в остросюжетном фильме „Возврата нет" (США).
22.45 Супербокс: Демаркус Корли против Заба Джуды.
23.40 Ночные музы.

Телеканал „Лад"

7:00 Новости (Гродно)
7:10 „Семейное утро" (Гродно)
9.00 „Свет далекой звезды. Евгений Глебов". Авторская программа Александра Домарацкого.
9.30 „Пой, душа!" Фольклорные коллективы Браславского района.
10.00 „Между нами, женщинами". Тележурнал.
10.20 Детективный сериал „Приключения Шерлока Холмса" (Великобритания).
11.15 „Обычный необычный день". Семейный канал.
11.50 Художественный фильм „Атланты и Кариатиды" (Белорусское телевидение). 3-я серия.
13.20 „Время кино".
13.50 Видеофильм „Верхний город. Записки современника о Минске". („Белвидеоцентр").
14:00 Новости (Гродно)
14.10 „Москва - Минск".
14.25 Любимые сказки. „Доктор Айболит" („Союздетфильм").
15.30 „Время кино".
16.00 Армейские приключения в художественном фильме „Приказ" („Беларусьфильм"). 1-я и 2-я серии.
18.15 Художественный фильм „Атланты и Кариатиды" (Белорусское телевидение). 4-я серия, заключительная.
20:00 Новости (Гродно)
20.15 „Колыбельная".
20.30 „Дела семейные".
21.15 Детективный сериал „Приключения Шерлока Холмса" (Великобритания).
22.10 Сериал „Петербургские тайны" (Россия).

TVP 1

07:00 Wiadomości
07:03 Telezakupy
07:15 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Moda na sukces; serial
09:50 Słoń Beniamin
10:15 Jedyneczka
10:45 Bajeczki Jedyneczki
10:55 Cedric
11:15 Przygody pana Michała; serial
11:45 Uważaj, niebezpieczeństwo
12:00 Święte drogi Indii
12:30 Festiwal Trzech Kultur
13:00 Wiadomości
13:10 Agrobiznes
13:20 Wielkie sprzątanie
13:45 Szklane serce; film fab.
15:20 Africa proconsularis
15:35 Telewizyjny przewodnik po kraju
16:00 Wiadomości
16:10 Bezpieczna Jedynka
16:35 Bez etatu
17:00 Raj
17:25 Moda na sukces; serial
17:50 Sportowy Express
18:00 Teleexpress
18:20 Gość Jedynki
18:35 Plebania; serial
19:05 Randka w ciemno
19:45 Jaka to melodia?
20:15 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:06 Pogoda
21:20 Studio sport
23:00 Szybszy od błyskawicy; film fab.
00:55 Monitor Wiadomości
01:15 Biznes raport
01:20 Nekrolog; thriller
03:10 Nieustraszony; serial

TVP 2

08:00 Studio urody
08:10 Dwójka Dzieciom
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Pytanie na śniadanie
11:30 Święta wojna; serial
11:55 Zraniona duma; serial
13:40 Telezakupy
14:00 Panorama
14:15 Złotopolscy; telenowela
14:40 Sokole Oko; serial
15:25 Wideoteka Dorosłego Człowieka
15:50 Zmiennicy; serial
17:00 Panorama
17:23 Pogoda
17:30 Złotopolscy; telenowela
18:30 Wydarzenia, wydarzenia...
18:50 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:56 Pogoda
20:05 Śląska laba
21:00 Zobacz to...
21:15 Śpiewające Fortepiany
22:10 Na zdrowie
23:00 Panorama
23:20 Sport-telegram
23:28 Pogoda
23:40 Wideoteka Dorosłego Człowieka
00:10 Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście; serial
00:45 Paris Trout; dramat obycz.
02:30 Oddając ci hołd; dramat

Polonia

07:00 Wiadomości
07:03 Szkoła Poska w Bazylei
07:15 Kawa czy herbata
09:00 Wiadomości

Piątek

28 listopada

Polonia

09:12 Pogoda
09:15 Woronicza 17
09:25 Złotopolscy; telenowela
09:50 Eurotel
10:00 Kolorowy świat Pacyka
10:10 Zabawy językiem polskim
10:35 Trzy dni aby wygrać; serial
11:00 Panorama
11:05 Kronika ojczysta
11:25 Rody fabrykanckie
12:00 Panorama
12:05 Tygodnik polityczny Jedynki
12:50 Impresje
12:55 Wolfgang Amadeusz Mozart
13:00 Wiadomości
13:10 Forum Polonijne
13:55 Hity satelity
14:10 Sukces; serial
15:00 Szansa na sukces
16:00 Wiadomości
16:10 Gorący temat; serial
16:35 Telewizyjny przewodnik po kraju
17:00 Złotopolscy; telenowela
17:25 Zwierzenia kontrolowane
18:00 Teleexpress
18:15 Sportowy Express
18:20 Gość Jedynki
18:35 Trzy dni aby wygrać; serial
19:05 Szansa na sukces
20:00 Wieści polonijne
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:59 Sport
21:06 Pogoda
21:10 Złotopolscy; telenowela
21:35 Mówi się...
21:55 Hity satelity
22:10 Sukces; serial
23:00 Zwierzenia kontrolowane
23:30 Gorący temat; serial
00:00 Panorama
00:20 Sport-telegram
00:24 Pogoda
00:30 Porozmawiajmy
01:30 Monitor Wiadomości
01:45 Biznes raport
01:50 Telewizyjny przewodnik po kraju
02:10 Bajeczki Jedyneczki
02:15 Miś Uszatek
02:30 Wiadomości
02:57 Sport
03:02 Pogoda
03:10 Złotopolscy; telenowela
03:35 Wieści polonijne
03:50 Hity satelity
04:05 Mówi się...
04:25 Sukces; serial
05:20 Szansa na sukces
06:10 Gorący temat; serial
06:35 Monitor Wiadomości
06:50 Biznes raport

Polsat

07:00 Piosenka na życzenie
07:45 TV market
08:00 Power Rangers - serial
08:30 Transformery
09:00 MacGyver - serial
10:00 Bar 3
10:30 Boston Public - serial
11:30 Bar 3
12:15 Rosyjska ruletka
13:10 Samo życie - serial
13:45 Serca na rozdrożu - serial
14:35 TV market
14:50 Czułość i kłamstwa – serial
15:20 Power Rangers - serial
15:45 Pokémon
16:15 Niezakazane reklamy
16:45 Informacje
17:10 Interwencja
17:30 Zawód: szpieg - serial
18:30 Hugo Express
18:55 Bar 3
19:30 Informacje, sport
20:00 Prognoza pogody
20:15 Awantura o kasę
21:15 Bar 3
22:00 Czego się boją faceci – serial
22:50 Fala zbrodni - serial
23:50 Cień anioła - serial
00:50 Informacje
01:00 Puls
01:15 Prognoza pogody
01:20 Graffiti
01:35 Miłość aż po grób
03:35 Aquaz Superchat

Białystok

08:50 Echa dnia
07:15 Telezakupy
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Obiektyw
09:00 Małe ojczyzny
09:30 Kurier
09:40 Prognoza pogody
09:45 Gość dnia
10:00 Transmisja obrad Sejmu
17:30 Kurier
17:45 Rozmowa dnia
18:00 Koncert
18:30 Kurier
18:45 Prognoza pogody
19:00 Obiektyw
19:30 Kurier kulturalny
19:40 Prognoza pogody
19:45 Tydzień w Obiektywie
20:30 Telezakupy
20:45 Rozmowa dnia
21:00 Telekurier
21:30 Kurier
21:45 Prognoza pogody
21:50 Echa dnia
22:00 Obiektyw
22:15 Eurotel
22:30 Kurier gospodarczy
22:40 Pogoda
22:45 Obiektyw
23:15 To jest temat
23:40 Kurier
23:50 Kurier sportowy
00:00 Studio pogoda
00:05 Handlarze ludzkimi organami
00:55 Spowiedź mordercy - thriller

Sobota

29 listopada

1 БТ

7.35 „Існасць". Духовная программа.
8.00 „Новая коллекция" Олега Лукашевича. „Кутюрье Вивьен Вествуд, Соня Рикель".
8.25 „36,6". Программа о здоровом образе жизни.
9.00, 12.00, 15.00, 21.00 Новости.
9.05 Детективный сериал „ТАСС уполномочен заявить..." (к/с им. М.Горького).
10.00 „Всё нормально, мама!" Развлекательная программа.
10.45 „Шпилька". Тележурнал для женщин.
11.15 „Открытый архив". „Особенности немецкой охоты в Беловежской пуще".
11.40 В.Тихонов в советском бестселлере „Белый Бим Черное ухо" (к/с им.М.Горького). 1-я серия.
13.20 „Точка". Музыкально-развлекательная программа для молодёжи.
14.10 Развлекательный сериал „Адреналиновый взрыв" (Австралия).
15.05 К.Лавров и А.Демидова в классической комедии „Стакан воды" („Мосфильм"). 1-я и 2-я серии.
17.20 „Маски-шоу".
17.40 Телеигра „Одноклассники".
18.20 Премия „Оскар". Дж.Лоун и П.О'Тул в исторической драме режиссера Б.Бертолуччи „Последний император" (Великобритания-Италия-Китай).
21.20 „Вокруг планеты". Аналитический обзор международных событий.
21.50 Т.Рассел и Г.Бьюзи в философской комедии „Ничтожество" (США).
23.40 Ночной киносеанс. М.Рурк, Р.Де Ниро в знаменитом триллере Э.Паркера „Сердце Ангела"

ОНТ

08.00 Детский сериал „Твинисы".
08.20 Играй, гармонь любимая!
08.55 Слово пастыря.
09.10 Здоровье.
10.00 Новости (с субтитрами).
10.10 „Смак" с Андреем Макаревичем.
10.35 „Возвращение домой".
11.15 Дог-шоу.
12.00 Новости (с субтитрами).
12.10 История с географией. „Королевская битва. Лев атакует".
13.15 Умницы и умники.
13.55 Дисней-клуб. „Геркулес".
14.20 Премьера ОНТ. „Без срока давности". „Бриллиантовая лихорадка". Документальный детектив.
14.50 „Лондон, Новгород, Рим - свобода выбора". Фильм 1й.
15.35 „Короли смеха". Олег Попов.
16.05 Премьера. Александр Феклистов, Анна Каменкова в фильме „Лавина". Россия, 2001 год.
18.05 Джеки Чан, Жан-Клод Ван Дамм, Рутгер Хауэр, Дольф Лундгрен в экстремальном шоу. „Трюкачи".
18.55 „Кто хочет стать миллионером?" с Максимом Галкиным.
20.00 Время.
20.30 Наши новости.
20.55 Последний герой.
22.10 „Золотой Граммофон".
23.20 Мировая премьера. Кевин Спейси и Кейт Уинслет в триллере Алена Паркера „Жизнь Дэвида. Гейла". США- Германия, 2003 год до 01.40.

РТР

09.20 „Не скуЧАЙ!" с Михаилом Евдокимовым.
10.20 Сам себе режиссер.
11.15 Премьера. „Крутой маршрут - Юг".
12.15 Клуб сенаторов.
13.00 Вести.
13.20 Родное кино. Владимир Литвинов, Николай Прокопович и Марина Могилевская в боевике „Телохранитель". 1991 г.
15.00 Премьера. Концерт Николая Баскова.
17.00 Премьера. Аркадий Арканов, Константин Райкин, Александр Ширвиндт, Семен Альтов и другие в творческом вечере Михаила Мишина.
19.00 Вести.
19.25 Зеркало.
19.50 „Честный детектив". Авторская программа Эдуарда Петрова.
20.20 Аншлаг.
21.20 Мировое кино. Мел Гибсон, Денни Гловер, Джо Пеши и Рене Руссо в боевике „Смертельное оружие-3"

НТВ

09.00 „Кулинарный поединок: Валентина Легкоступова - Роман Бондаренко.
10.00 Квартирный вопрос.
10.55 Спорт „Лотто 6 из 49".
11.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
11.15 Погода на завтра.
11.20 „Дикий мир: подводная Одиссея". Экспедиция Тимофея Баженова.
12.00 Александр Михайлов, Донатас Банионис, Любовь Полищук и Наталья Белохвостикова в криминальном фильме „Змеелов".
14.05 Своя игра.
15.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
15.20 „Неизвестный Анатолий Чубайс". „Женский взгляд" Оксаны Пушкиной.
15.55 Сериал по выходным. Премьера. „Коллекция Даниэлы Стил: все только хорошее". 1-я серия.
18.00 „Личный вклад". Информационно-аналитическая программа с Александром Герасимовым.
19.00 Премьера. Александр Калягин, Николай Караченцов и Ольга Остроумова в фильме „Фото".
21.05 Премьера. „Тито: посмертная автобиография". Фильм Сергея Костина из цикла „Новейшая история".
23.05 Роб Лоу и Джеймс Спейдер в остросюжетном фильме „Дурное влияние"

Телеканал „Лад"

8.05 Мультиклуб.
9.00 „Провинциальные истории".
9.25 Наше наследие. „Местечко Волчин. Родина последнего польского короля Станислава Августа Понятовского". Часть 2-я.
9.40 Документальный сериал „Охранники природы" (Международный Французский Канал).
10.05 Экран индийского кино. Мелодрама „Легкомысленная девчонка". 1-я серия.
11.25 „Здоровье". Тележурнал.
11.50 „Сердце храбреца", „Уроки тетушки Совы. Азбука-малышка". Мультфильмы.
12.15 Мультсериал „Тристан и Изольда - забытая легенда" (Международный Французский Канал).
12.40 Любимые сказки. „Доктор Айболит" („Союздетфильм").
13.50 „Есть только миг..." Нелли Киселёва.
14.15 „Учительская". Развлекательно-познавательная программа.
14.30 „Эх, анекдот, анекдот". Юмористическая передача.
14.45 „Пой, душа!" Фольклорный ансамбль „Гавязнянка".
15.10 Документальный сериал „Художники" (Международный Французский Канал). 5-я серия.
15.35 Документально-познавательный сериал „Большое риключение кинопрессы" (Международный Французский Канал). 2-я серия.
16.30 „Росчерк времени". Телеочерк.
16.45 „Площадь искусств". Гитарист Ян Скриган.
17.10 „Другие танцы".
17.15 Приключенческий фильм „Мушкетеры 20 лет спустя" (Россия). 2-я серия. 18.35 Сериал „Белые одежды" („Беларусьфильм"). 3-я серия.
20:00 Новости (Гродно)
20.30 В.Марецкая в киноповести режиссёра М.Донского „Сельская учительница" („Союздетфильм").
22.15 П.Ардити в служебном романе „Хозяин готового платья" (Международный Французский Канал).

TVP 1

07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Agrolinia
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Archiwum Zack'a; serial
09:35 Ziarno
10:00 Lippy & Messy
10:10 5-10-15
10:35 Legenda Tarzana
11:00 Zorro; serial
11:55 Kolejka
12:20 Program edukacyjny
12:40 Moda jak pogoda
13:00 Zabawy językiem polskim
13:30 Miliard w rozumie
14:00 Wiadomości
14:10 Polska w Białym Domu
14:25 Zwierzęta świata
15:00 Dzieciaki do wynajęcia; komedia
16:30 Ostatni Zayazd
17:30 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Gość Jedynki
18:40 Plebania; serial
19:10 Studio sport
20:45 Wieczorynka
21:00 Wiadomości
21:22 Sport
21:32 Pogoda
21:45 Na fali; film sens.
23:50 Kobieta...
00:45 Łowca nagród; dramat
02:15 Niesamowite przygody Super Dave'a; komedia

TVP 2

07:50 Studio urody
08:00 Echa tygodnia
08:30 Spróbujmy razem
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Drapieżcy; serial
10:20 Ojczyzna-polszczyzna
10:45 Kręcioła
11:10 Wędrówki przyrodnicze
11:40 Flinstonowie
12:05 Animals
12:40 Caddie; film obycz.
14:30 30 ton!
15:00 Familiada
15:30 Złotopolscy; telenowela
16:00 Wielka gra
17:00 Credo
18:10 Ryzykanci
19:00 PROGRAM LOKALNY
19:30 Panorama
19:57 Pogoda
20:10 Świat obok nas
21:00 Europa da się lubić...
22:00 Herbatka u Tadka
22:50 Słowo na niedzielę
23:00 Panorama
23:20 Sport-telegram
23:28 Pogoda
23:40 Amok; dramat obycz.
01:25 Prawdziwa historia Bonnie i Clyde'a; film biograf.
02:55 Policjanci z Hamelin; dramat krym.

Polonia

07:00 Na dobre i na złe; serial
07:45 „... za odwagę i współczucie"
08:00 Echa tygodnia
08:40 Wieści polonijne
09:00 Wiadomości
09:12 Pogoda
09:15 Telewizyjny przewodnik po kraju
09:35 Ziarno
10:10 5-10-15
10:35 Flipper i Lopaka
11:00 Mówi się...
11:20 Ludzie listy piszą
11:40 Podróże kulinarne
12:05 Książki z górnej półki
12:20 Klan; telenowela
13:30 Wideoteka Dorosłego Człowieka
14:00 Wiadomości
14:10 Rzeka kłamstwa; serial
15:40 Tam gdzie jesteśmy
16:10 Święta wojna; serial
16:35 Zielone kasztany; film obycz.
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:30 Na dobre i na złe; serial
19:20 Droga; serial
20:15 Dobranocka
20:25 Poznańska Pyra Biesiadna
21:00 Wiadomości
21:22 Sport
21:32 Pogoda
21:35 Rzeka kłamstwa; serial
23:00 Uprowadzenie Agaty; film fab.
00:15 X Festiwal Kultury Polskiej
00:35 Panorama
00:55 Sport-telegram
00:59 Pogoda
01:10 Na dobre i na złe; serial
02:00 Salon Kresowy
02:15 Tajemnica szyfru Marabuta
02:30 Wiadomości
02:49 Sport
03:00 Party przy świecach; film fab.
04:00 Rzeka kłamstwa; serial
05:30 Droga; serial
06:25 Uprowadzenie Agaty; film fab.
06:40 Poznańska Pyra Biesiadna
08:15 Podróż
08:30 Święta wojna; serial

Polsat

07:00 Poplista
08:00 Twój lekarz
08:15 Wystarczy chcieć
08:30 Magazyn redakcji programów religijnych
09:00 Ed, Edd i Eddy
09:30 Piesek Poochini
10:00 Hugo - program dla dzieci
10:30 Mop Man
11:30 Samo życie - serial
13:30 Czarny pies, czy biały kot
14:30 Domowa kawiarenka
15:00 Benny Hill - serial
15:30 Najzabawniejsze zwierzęta świata
16:00 4 x 4 - magazyn sportowy
16:30 Fundacja Polsat
16:45 Informacje
17:10 Niezakazane reklamy
17:40 Idol ekstra 3
18:30 Boston Public - serial
19:30 Informacje
19:50 Sport
20:05 Rosyjska ruletka
21:00 Bar
22:30 Studio Lotto
22:40 Miodowe lata – serial
23:35Bar - wyniki 3
00:00 Drapieżca - horror .
04:10 Eksperyment: jasnowidz
05:05 Muzyka na bis

Białystok

07:50 Przygód kilka wróbla Ćwirka
08:05 Tajemnica szyfru Marabuta
08:15 Plastusiowy pamiętnik
08:30 Kurier
08:45 Obiektyw
09:05 Tydzień w obiektywie
09:30 Kurier
09:45 Telemagazyn
10:00 Świat - magazyn
10:30 Kurier
10:45 Gwiazdy Hollywoodu
11:15 Rodzina Hartów na Dzikim Zachodzie - serial obycz.
12:05 Bądź zdrów!
12:30 Kurier
12:45 Zaśpiewać w Olsztynie
13:30 Kurier
13:45 Kowalski i Schmidt
14:15 Telenowyny
14:30 Koszykówka
16:30 Kurier
16:40 Telemagazyn
17:30 Kurier
17:45 Młodzież kontra
18:30 Kurier
18:35 Świat
19:00 Telemagazyn
19:30 Kurier
19:35 Regiony kultury
19:50 Czterdziestolatek – serial
20:40 Podwodna Polska
21:05 Gwiazdy sportu
21:30 Kurier
21:45 Telemagazyn
21:55 Rozmowy M.F. Rakowskiego
22:00 Obiektyw
22:20 Książka tygodnia
22:30 Kurier
23:30 Kurier
00:05 07 zgłoś się – serial
01:10 Całe zdanie nieboszczyka - serial

Niedziela

30 listopada

1 БТ

7.35 „Созвездие надежд". Национальный телевизионный конкурс юных талантов.
8.00 „Достань звезду". Музыкально-развлекательная программа.
8.30 Арсенал. Программа об армии.
9.00, 12.00, 15.00 Новости.
9.05 Детективный сериал „ТАСС уполномочен заявить..." (к/с им. М.Горького).
10.00 „Клип-обойма". Итоги хит-парада.
10.55 Путешествие дилетанта. „Деревня Илья. Пятизвёздочный отель".
11.20 В.Тихонов в советском бестселлере „Белый Бим Чёрное ухо" (к/с им.М.Горького"). 2-я серия.
12.50 „Чемпионы. Юлия Раскина".
13.05 Телеклуб „Ваше лото".
13.45 „Маски-шоу".
14.10 Развлекательный сериал „Адреналиновый взрыв" (Австралия).
15.05 Любимые комедии. Е.Савинова и А.Папанов в фильме „Приходите завтра" (Одесская к/с).
16.40 „На перекрёстках Европы". Национальный телефестиваль песни.
17.20 Л.Полищук и С.Маковецкий в фантасмагории „Посвященный" („Ленфильм").
19.25 Премьера. М.Донован и М.-Л.Паркер в романтической комедии „Воздушные замки" (США).
21.00 „В центре внимания". Информационно-аналитическая программа.
22.00 Футбол. Лига чемпионов. Видеожурнал.
22.30 Футбол. Чемпионат Италии. Матч тура. В перерыве (23.20) - Жеребьевка финального турнира чемпионата Европы-2004.

ОНТ

08.00 Детский сериал „Твинисы".
08.20 Служу Отчизне!
08.50 Дисней-клуб. „Легенда о Тарзане".
09.15 „В мире животных" с Николаем Дроздовым.
10.00 Новости (с субтитрами).
10.10 „Непутевые заметки" с Дм.Крыловым.
10.30 Пока все дома.
11.05 „Угадай мелодию" с Валдисом Пельшем.
11.30 Криминальная Россия. „Смертельный звонок". 2-я серия.
12.00 Новости (с субтитрами).
12.10 Премьера. Разведка. Версия для кино. „Подвиг разведчика".
12.40 Павел Кадочников в легендарном фильме „Подвиг разведчика". СССР, 1947. год.
14.15 Дисней-клуб. „Мышиный дом".
14.40 Ток-шоу „Выбор".
15.25 „Лондон, Новгород, Рим - свобода выбора". Фильм 2-й.
16.10 Смехопанорама Евгения Петросяна.
16.40 Живая природа. Мировая премьера. „Прогулки с морскими чудовищами".
17.15 Песня года. Осень.
18.55 Алексей Булдаков, Виктор Бычков в комедии „Особенности национальной охоты в зимний. период". Россия , 2000 год.
20.30 Контуры.
21.20 Большая премьера. Роберт де Ниро в комедии „Знакомство с родителями". США, 2000 год.
23.25 Гарик Сукачев. „Осенний концерт" до 00.45.

РТР

09.05 „Городок". Дайджест. Развлекательная программа.
09.40 „Сто к одному". Телеигра.
10.30 Вокруг света.
11.25 Диалоги о животных.
12.15 Парламентский час.
13.00 Вести.
13.20 Премьера. Гала-концерт „Надежда Бабкина и ее друзья".
15.15 Звезды России в игре „Форт Боярд".
16.55 Эдди Мерфи в комедии „Золотой ребенок" (США). 1986 г.
18.50 В Городке.
19.00 Вести недели.
20.00 Специальный корреспондент.
20.25 Премьера. „Парад улыбок". Юмористическая программа с участием Максима Галкина, Клары Новиковой, Владимира Винокура, группы „ЭКС-ББ" и других".
22.05 Торжественное закрытие 10-й юбилейной Недели Высокой моды в Москве.

НТВ

09.10 „Грасский жасмин". Программа Павла Лобкова „Растительная жизнь".
09.45 Военное дело.
10.20 „Апельсиновый сок". Программа Владимира Соловьева.
10.55 Играем в „Кено".
11.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
11.15 Погода на завтра.
11.20 Все сразу!
12.05 Джордж Сигал и Джейн Фонда в комедии „Забавные приключения Дика и Джейн" (США).
13.55 Вкусные истории.
14.05 Своя игра.
15.00 „Сегодня" с Кириллом Поздняковым.
15.15 „Их нравы" с Дмитрием Захаровым.
16.05 Сериал по выходным. Премьера. „Коллекция Даниэлы Стил: все только хорошее". 2-я серия.
17.05 Преступление в стиле „модерн": сыск против жандармов.
17.40 Фильм недели. Николас Кейдж и Мег Райан в фильме „Город ангелов" (США).
20.00 „Намедни" с Леонидом Парфеновым.
21.30 Фактор страха.

Телеканал „Лад"

8.05 Мультиклуб.
9.00 „Не зевай!" Телеканал для детей.
9.40 „Мир вашему дому". Духовная беседа.
9.50 Экран индийского кино. Мелодрама „Легкомысленная девчонка". 2-я серия.
11.10 „Сад мечты". Передача для дачников.
11.35 „Фантик", „Маугли-Ракша". Мультфильмы.
12.15 Мультсериал „Тристан и Изольда — забытая легенда" (Международный Французский Канал).
12.40 Любимые сказки. „Вероника возвращается" (Румыния).
14.00 Познавательный сериал „Всадники из преданий" (Международный Французский Канал). 2-я серия.
14.25 „Бюро находок". Иронические зарисовки.
14.50 „Свет далекой звезды. Вениамин Блаженный". Авторская программа Александра Домарацкого.
15.20 Документальный сериал „Художники" (Международный Французский Канал). 6-я серия.
15.45 Документально-познавательный сериал „Большое приключение кинопрессы" (Международный Французский Канал). 3-я серия.
16.40 „Мгновение вечности". Исторические расследования.
17.00 Площадь искусств. „Почему вы не любите театр..." Часть 2-я.
17.25 Приключенческий фильм „Мушкетеры 20 лет спустя" (Россия). 3-я серия.
18.40 Сериал „Белые одежды" („Беларусьфильм"). 4-я серия.
20:00 Новости (Гродно)
20.10 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.25 Золотой фонд советской комедии. М.Ладынина и В.Зельдин в музыкальном фильме „Свинарка и пастух" („Мосфильм").
21.55 Классика мирового кино. Э.Тейлор в мелодраме „Последний раз, когда я видел Париж" (США).

TVP 1

07:30 Moda na sukces; serial
07:50 Europa bez miedzy
08:40 Papirus
09:05 W cztery oczy
09:35 W świecie mitów; serial
10:20 Lippy & Messy
10:25 Teleranek
10:55 Gamebox
11:25 Od przedszkola do Opola
11:55 Myślisz o kimś?
12:25 Od A do Zdrowia
13:00 Anioł Pański
13:15 Książki na jesień
13:25 Tydzień
14:00 Wiadomości
14:10 Co Pani na to?
14:40 Kochamy polskie seriale
15:10 Niespotykanie spokojny człowiek
16:40 Czas na dokument
17:30 Trop Sekret
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Dziennik telewizyjny
18:35 Śmiechu warte
19:05 Lokatorzy; serial
19:30 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
20:30 Wiadomości
20:51 Sport
21:01 Pogoda
21:10 Tak czy nie?
22:15 Spełniamy marzenia
22:50 Czas na dokument
23:20 Gra pozorów; film sens.-obycz.

TVP 2

08:00 Film dla niesłyszących
08:55 Słowo na niedzielę
09:00 M jak miłość; serial
09:50 Nie tylko dla komandosów
10:20 Muzyka Meksyku
11:00 Złota dwunastka oper
11:15 Podróże w czasie i przestrzeni
12:15 Podróże kulinarne
12:55 Pan Hobbs jedzie na wakacje; komedia
15:00 Familiada
15:30 Złotopolscy; telenowela
16:00 Bezludna wyspa
17:00 Na dobre i na złe; serial
18:00 Święta wojna; serial
18:30 7 dni świat
19:00 Program lokalny
19:30 Panorama
19:56 Pogoda
20:05 Losowanie Finałów ME w Piłce Nożnej 2004
20:35 Tylko futbol
21:00 Program rozrywkowy
21:55 Tylko tato; telenowela
22:30 Spotkajmy się
23:00 Panorama
23:20 Sport-telegram
23:28 Pogoda
23:35 Losowanie audiotele
23:40 Złota dwunastka oper

Polonia

08:55 Eurofolk Sanok 2003
09:25 M jak miłość; serial
10:10 Słowo na niedzielę
10:15 Z kapitańskiego salonu
10:30 Simba, król zwierząt
10:55 Książki z górnej półki
11:00 Do góry nogami
11:30 Zaproszenie
11:50 X Festiwal Kultury Polskiej
12:05 Złotopolscy; telenowela
13:00 Anioł Pański
13:20 Niedzielne muzykowanie
14:00 Transmisja Mszy Świętej
15:05 Zaklęty dwór; serial
16:00 „... za odwagę i współczucie"
16:15 Co nam w duszy gra
17:05 Biografie
18:00 Teleexpress
18:20 Sportowy Express
18:25 Dziennik telewizyjny
18:40 M jak miłość; serial
19:25 Salon lwowski
19:40 Zaproszenie
20:15 Dobranocka
20:30 Wiadomości
20:51 Sport
21:01 Pogoda
21:05 Na zdrowie
21:45 Party przy świecach; film fab.
22:40 Jubileusz Zofii Nasierowskiej
23:30 Jak niebo nad nami
00:15 Podróż
00:35 Panorama
00:55 Sport-telegram
00:59 Pogoda
01:10 M jak miłość; serial
02:00 Simba, król zwierząt
02:30 Wiadomości
02:49 Sport
02:57 Pogoda
03:00 Na zdrowie
03:40 Biografie
04:35 Zaproszenie
04:55 Zaklęty dwór; serial
05:55 X Festiwal Kultury Polskiej
06:10 Ludzie listy piszą
06:40 Z kapitańskiego salonu

Polsat

07:00 Mop Man
08:00 4 x 4 - magazyn motoryzacyjny
08:30 Magazyn redakcji programów religijnych
09:00 Lochy i smoki
09:30 Piesek Poochini
10:00 Hugo
10.30 Poplista
11:30 Słoneczny patrol - serial
12:35 Młody Indiana Jones: Jastrzębie atakują - film przygodowy
14:40 Nędznicy - dramat kostiumowy
16:45 Informacje
17:00 Prognoza pogody
17:05 Buffy, postrach wampirów - serial
18:00 Z kamerą wśród ludzi
18:55 Rodzina zastępcza - serial
19:30 Informacje
19:50 Sport
20:00 Prognoza pogody
20:05 Uwaga hotel
21:05 Idol
22:40 24 godziny - serial
23:35 Idol - wyniki
23:55 Kuba Wojewódzki
01:00 Niezła sztuka
01:30 Buffy, postrach wampirów - serial
02:25 Magazyn sportowy
03:25 Muzyka na bis

Białystok

07:50 Przygód kilka wróbla Ćwirka
08:00 Tajemnica szyfru Marabuta
08:10 Plastusiowy pamiętnik
08:25 Książka dla dzieci
08:30 Kurier
08:40 Prognoza pogody
08:45 Obiektyw
09:30 Kurier
09:45Telemagazyn
10:00 Teleplotki
10:30 Kurier
10:40 Prognoza pogody
10:45 Gwiazdy Hollywoodu - serial
11:10 Szpital Holby City - serial
12:00 Witaj, to my
12:30 Kurier
12:40 Prognoza pogody
12:45 Telemagazyn
13:30 Kurier
13:40 Prognoza pogody
13:45 Telemagazyn
14:30 Kurier
14:45 Prognoza pogody
14:50 Sport
15:00 Telemagazyn
15:30 Kurier
15:35 Telemagazyn
16:30 Kurier
16:45 Telemagazyn
17:30 Kurier
17:45 Telemagazyn
18:15 To jest temat
18:30 Kurier
18:35 Teleplotki
19:00 Obiektyw
19:30 Kurier
19:35 Regiony kultury
19:50 Czterdziestolatek - serial
20:45 Telemagazyn
21:10 Informacje sportowe
21:30 Kurier
21:45 Pogoda
21:55 Od niedzieli do niedzieli
22:20 Książka tygodnia
22:30 Kurier
22:40 Prognoza pogody
22:45 Obiektyw
23:30 Kurier
23:45 Kurier sportowy
00:00 Studio pogoda
00:05 Telekurier - nocą
01:00 Kino nocne

Kościół w Kamajach

400 jubileusz świątyni

Wnętrze kościoła nie było w stanie zmieścić wszystkich tych, którzy przybyli 25 października do Kamajów, żeby uroczyście świętować 400 jubileusz świątyni. Nie zważając na zimno i śnieg, który w tym roku zawitał na Białoruś tak wcześnie, wierni stali na zewnątrz świątyni, łącząc się we wspólnej modlitwie. Wiele gości: nuncjusz apostolski Ivan Jurkovicz, bp Andrzej Dzięga, ordynariusz diecezji sandomierskiej, bp Władysław Blin, ordynariusz witebski, o. Aleksander, przedstawiciel Cerkwi prawosławnej z Mińska, licznie zgromadzeni przedstawiciele duchowieństwa i władzy miejscowej.

Wszystkich zebranych serdecznie witał proboszcz Jacek Chutman. Uroczystą mszę św. celebrował bp Andrzej Dzięga: — *Jestem pod ogromnym wrażeniem. Cieszy mnie bardzo, że jeden z najlepszych kapłanów naszej diecezji głosi tu Słowo Boże, prowadzi wiernych do Chrystusa pracując bardzo oddanie.*

Biskup Dzięga przekazał księdzu proboszczowi różaniec od Ojca Świętego, a od diecezji nowy kielich i patenę. Rejonowy Komitet Wykonawczy z okazji jubileuszu przelał na konto kościoła 1 mln rubli.

Ivan Jurkovicz, nuncjusz apostolski, wyraził nadzieję, że kościół w Kamajach będzie działał jeszcze wiele stuleci, ponieważ przychodzi tu dużo dzieci i młodzieży.

Po mszy św. kapłani, wierni i goście przeszli z procesją do grobów kapłanów, którzy pracowali w miejscowej parafii i zostali pochowani przy świątyni, której oddali całe życie.

Rys historyczny

Kościół Św. Jana Chrzciciela w Kamajach jest starą i zabytkową świątynią. Należy do najstarszych kościołów na Białorusi. Pochodzi z XVI wieku, zbudowany z kamienia w stylu obronnym. Specjaliści opisujący wartość historyczną tego obiektu podają 118 przedmiotów o wartości zabytkowej. Wśród nich należy wymienić obraz Matki Bożej Częstochowskiej pochodzący z początku XVIII w., figury świętych Piotra i Pawła z tego samego okresu i wiele innych. Cenione są bardzo relikwie św. Kazimierza i św. Stanisława bp., które się tu znajdują. Sama świątynia, jak i znajdujące się w niej zabytki kultury i skarby naszej wiary są dla wiernych wielką katechezą.

Parafia w okresie międzywojennym liczyła 7 tys. 156 wiernych. Mieszkający tu ludzie są narodem o bogatej i często bolesnej historii, tak starożytnym jak ten krzyż, który stoi przed kościołem, zniszczony wiekowy, ale nadal Chrystusowy. W parafii są kręgi Domowego Kościoła, jest chór parafialny, prowadzone są starania o przybycie do parafii sióstr zakonnych. W dość obszernej plebani odbywają się rekolekcje oazowe.

Anna ANISZKIEWICZ/MD

POEZJA CZYTELNIKÓW

Katedra Grodzieńska

©J. NANUKIEWICZ

Dom Boży — Katedra Grodzieńska,
Nie jesteś tak bardzo stara,
Lecz za swoje istnienie
Dużo wszystkiego widziałaś.
Wojny, ludzkie niezgody,
Wiele cierpiałaś od kaprysów pogody.
Wiatry, burze próbowały zerwać dach,
Słońce, mróz — ściany rozkruszyć,
Deszczowe wody — fundamenty zburzyć,
Lecz przyroda nigdy nie była
Zagrożeniem dla twojego istnienia.
Aczkolwiek niewierzący w Boga,
Który nie miał ludzkiego sumienia
To byli zaborcy sowieccy, komuniści,
Którzy księży mordowali, więzili,
Kościoły burzyli, palili
Na oczach całego świata ludności.
To wszystko robili, żeby naród polski
Oduczyć wiary w Boga i polskości,
Lecz kiedy zawisło zagrożenie twojemu istnieniu,
Wróg miał zamiar ciebie zburzyć.
Polak-katolik stał w twojej obronie,
Żeby przez wieki mogłaś dalej służyć
W nauczaniu polskiej ludności,
Wiary w Boga i polskości.
I dlatego upiększaszz miasto Grodno po dziś,
Jak temu przez parę wieków upiększałaś
Swoim wspaniałym zewnętrznym wyglądem,
Przecież tak zawsze wspaniale wyglądałaś.
Twoja sylwetka zawsze szaro-biała
Tylko blacha na dachu kolor zmieniała.
Wnętrze twoje wiele razy odnawiano,
I jest ono bardzo pięknie wyposażone.
W kościele u progu jest duży krzyż
Z figurą Chrystusa rozpiętego,
Każdy wchodzący do kościoła
Przeżegna się i uklęknie obok niego.
Na ścianach bocznych figury,
Upamiętniające mękę Chrystusa,
Tak zwana Droga Krzyżowa.
A pośrodku kościoła, aż do progu,
W dwa rzędy ołtarza z obrazami świętych
Ludzie, którzy poświęcili całe życie
Chwale i nauczaniu wiary w Boga.
Ale najbardziej na człowieka
Środkowy ołtarz rzuca piękna swe czary.
Jest wypełniony figurami apostołów i świętych,
I to wszystko wymalowane w kolor szary,
Od sufitu do fundamentu.
A pośrodku dużego ołtarza
Jest pozłacany ołtarz mały,
Gdzie chroni się i w czasie mszy świętej
Wystawiana jest Hostia Najświętszego Sakramentu.
Mikrofon na stoliku obok ołtarza,
Żeby wyraźnie mogli słyszeć każde słowo
Parafianie, kiedy odprawia kapłan
Mszę świętą i wygłasza kazanie.
A to wszystko odprawia się na pięknej
I zrozumiałej mowie polskiej.
Dlatego każde święto i niedziele
Nie tylko starszy człowiek chodzi
Do kościoła, ale i ludzie młodzi,
Żeby odświeżyć polskość
I uświadomić sobie, że jest się Polakiem,
Katolikiem ochrzczonym w kościele.
To wszystko na człowieka działa
I uświadamia on sobie, że człowiekowi
Jest bardzo potrzebna w Boga wiara.
I jeżeli nawet do kościoła przyjdzie zmęczony,
To wewnętrzny wygląd kościoła,
Wspaniale wyposażony, oświecony.
Po uczestnictwie we mszy świętej,
Człowiek wychodzi z kościoła,
Jakby na nowo duchowo odrodzony,
I będziemy mieć taką nadzieję,
Że dopóki na tej ziemi istnieć
będą kościoły i bić dzwony,
Wiara w Boga, polskość
I polski naród nie będą zagubieni.

Kazimierz JODKOWSKI

POLSKA

Nowe przykazania

Konferencja Episkopatu Polski wydała list pasterski nt. przykazań kościelnych. Nowe ich sformułowanie w redakcji zaproponowanej przez polskich biskupów zostało zatwierdzone przez watykańską Kongregację Nauki Wiary.

Przesłanie biskupów ma m.in. ułatwić wiernym rozstrzyganie dylematów związanych z wymogiem uczestnictwa w liturgii w dni świąteczne, które nie są wolne od pracy. List zawiera wytyczne nt. tzw. „świąt nakazanych", w których wierni są zobowiązani w sumieniu do uczestnictwa we mszy św. i powstrzymania się od prac niekoniecznych. Kierując się przepisami liturgicznymi Kościoła oraz dobrem duchowym wiernych, biskupi poprosili Stolicę Apostolską o zgodę na przeniesienie uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego z czwartku na 7 niedzielę wielkanocną. Świętem nakazanym pozostaje uroczystość Objawienia Pańskiego (Trzech Króli), biskupi mają jednak nadzieję, że *„nadejdzie taki czas, kiedy to ważne święto stanie się dniem wolnym od pracy"*. Biskupi zachęcają też, by katolicy w Polsce — chociaż nie mają już obowiązku — nadal uczestniczyli w liturgii w uroczystości: Niepokalanego Poczęcia, św. Józefa, św. Piotra i Pawła. Przypominają, że najstarszym dniem świątecznym jest cotygodniowe świętowanie Zmartwychwstania Pańskiego w niedzielę.

W liście pasterskim biskupi wzywają także do przestrzegania dni i okresów pokuty: piątków oraz Wielkiego Postu. Przypominają, że katolików w Polsce obowiązuje wstrzemięźliwość od spożywania mięsa we wszystkie piątki całego roku, chyba że w danym dniu przypada jakaś uroczystość. Post obowiązuje w Środę Popielcową i Wielki Piątek, ale biskupi zachęcają także do zachowania tradycyjnej wstrzemięźliwości od pokarmów mięsnych w Wigilię Bożego Narodzenia. Powstrzymanie się od pokarmów mięsnych obowiązuje katolików, którzy ukończyli 14 rok życia. Post — czyli jeden posiłek do syta w ciągu dnia, obowiązuje katolików pomiędzy 18 a 60 rokiem życia. Ponadto, we wszystkie piątki i w czasie Wielkiego Postu — aby uszanować czas pokuty — katolicy nie powinni uczestniczyć w zabawach.

Nowe sformułowanie przykazań kościelnych będzie obowiązywać wiernych od nowego roku liturgicznego czyli 1 niedzieli Adwentu. 30 listopada w kościołach całej Polski będzie czytany list pasterski nt. przykazań kościelnych.

Obecnie przykazania kościelne zatwierdzone dla Polski przez Kongregację Nauki Wiary brzmią następująco:

1. W niedzielę i święta nakazane uczestniczyć we mszy świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
2. Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
3. Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym przyjąć Komunię Świętą.
4. Zachowywać nakazane posty i wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych, a w okresach pokuty powstrzymywać się od udziału w zabawach.
5. Troszczyć się o potrzeby wspólnoty Kościoła.

KAI/HB

AKTUALNOŚCI

400 lat temu urodził się o. Augustyn Kordecki

O. Augustyn Kordecki urodził się 16 listopada 1603r. w Iwanowicach, na terenie dzisiejszej diecezji kaliskiej. Był najstarszym dzieckiem Doroty i Marcina Kordeckich. Na chrzcie otrzymał imię Klemens. Zapisał się na kartach historii przede wszystkim jako bohaterski obrońca Jasnej Góry w czasie potopu szwedzkiego, kiedy — jak sam notował — *„zdawało się, że piekło samo paszczę otwarło przeciw Obrazowi Świętemu"*.

Kiedy 18 listopada, ok. godz. 14.00 rozpoczynało się oblężenie sanktuarium, o. Augustyn czekał na wałach wraz z wierną sobie załogą. Wczesnym rankiem odprawił mszę św. przed Cudownym Obrazem Matki Bożej, potem urządził procesję eucharystyczną po wałach i pobłogosławił broń.

Proces beatyfikacyjny męczenników salezjańskich

Proces beatyfikacyjny ośmiu salezjanów — męczenników II wojny światowej — rozpocznie się 26 listopada w Krakowie. Celem procesu będzie wykazanie, że kandydaci oddali życie za wiarę z rąk hitlerowców w czasie II wojny światowej, a pamięć o nich i ich męczeństwie trwa do dzisiejszych czasów.

17 września br. pod przewodnictwem bp. Jana Bernarda Szlagi, rozpoczął się proces beatyfikacyjny Sługi Bożego ks. Henryka Szuma i 121 towarzyszy — męczenników II wojny światowej. W ich gronie znajduje się ośmiu salezjanów z Inspektorii św. Jacka: ks. Ignacy Antonowicz, ks. Ignacy Dobiasz, ks. Karol Golda, ks. Franciszek Harazim, ks. Ludwik Mroczek, ks. Włodzimierz Szembek, ks. Jan Świerc i ks. Kazimierz Wojciechowski.

Zostaną powołane komisje, których zadaniem będzie analiza pism danej osoby, jeżeli kandydaci pozostawili po sobie pisma. Przeszukane zostaną też archiwa, w których mogą być jakieś dokumenty związane z kandydatem.Uroczystego rozpoczęcia procesu beatyfikacyjnego salezjanów dokona 26 listopada metropolita krakowski kard. Franciszek Macharski. Po mszy św. o godz. 18.00 odbędzie się pierwsza sesja procesu rogatoryjnego.

Radio Vaticana/KAI/HB

Z Głosem - z nadzieją i wiarą!

600

Polska a Polonia - wzajemne oczekiwania

- rozmowa z Arturem Kozłowskim — zastępcą dyrektora Departamentu Repatriacji i Obywatelstwa w Urzędzie ds. Repatriacji i Cudzoziemców w Warszawie

III Rzeczpospolita ciągle nie posiada stabilnej polityki w stosunku do Polonii i Polaków zamieszkałych poza granicami kraju, dlaczego?

- Rzeczywiście III Rzeczpospolita, w swoim niespełna czternastoletnim okresie istnienia, boryka się z wieloma problemami natury gospodarczej i społecznej. Właściwie dopiero dziś rodzą się pewne inicjatywy i pewne kierunki naszej nowej polityki społecznej. Tak też wygląda sytuacja jeśli chodzi o politykę państwa polskiego w stosunku do Polonii czy Polaków zamieszkałych poza granicami naszej ojczyzny.

10 grudnia 2002r. rząd zaakceptował przedstawiony przez ministra spraw zagranicznych „Rządowy program współpracy z Polonią i Polakami za granicą". Jest to dokument, który określa na najbliższe lata politykę państwa polskiego w stosunku do naszych rodaków zamieszkujących na stałe poza krajem. Dokument ten nakreśla ogólne kierunki działania i jest znany w środowiskach polonijnych.

Jest znany, ale nadal nie uwzględnia wielu propozycji naszych rodaków...

- W dzisiejszej Polsce jest kilka znaczących instytucji państwowych, które uczestniczą w realizacji założeń polityki państwa w stosunku do Polonii oraz Polaków zamieszkałych za granicą. Niewątpliwie znacząca rolę odgrywa tutaj Senat RP, który w ostatnim okresie powołał przy swoim marszałku Radę Konsultacyjną, w skład której weszli przedstawiciele Polonii.

Artur Kozłowski - z-ca dyrektora Departamentu Repatriacji i Obywatelstwa w Urzędzie ds. Repatriacji i Cudzoziemców w Warszawie

Również instytucje rządowe, takie jak np. Ministerstwo Spraw Zagranicznych, uczestniczą aktywnie w kształtowaniu polityki w stosunku do Polonii i Polaków zamieszkałych poza naszymi granicami. Być może nie jest ona jeszcze doskonała, ale jednak już jest i będzie dalej budowana.

Wreszcie pozostałe ogniwa władzy, takie jak prezydent RP, który również w sposób aktywny uczestniczy w życiu Polonii na całym świecie czy mój resort — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, w szczególności zaś poprzez Urząd ds. Repatriacji i Cudzoziemców, również realizuje pewien wycinek tej polityki.

Politykę w stosunku do Polonii realizuje się w oparciu o obowiązujące jeszcze dziś dawne akty prawne...

-... które w zdecydowanej większości, z wyjątkiem ustawy o obywatelstwie, uchwalone zostały na przestrzeni kilku ostatnich lat. Z tych ostatnio uchwalonych ustaw wyliczę: ustawę o cudzoziemcach z czerwca 2003r., o repatriacji z listopada 2000r., o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z czerwca 2003r. oraz o zasadach wjazdu i pobytu obywateli państw członków Unii Europejskiej oraz członków ich rodzin na terytorium RP z lipca 2002r. Wszystkie te ustawy zrodziły się z potrzeby — z jednej strony dostosowania polskiego prawa do zmieniającej się rzeczywistości społecznej zarówno kraju jak i zagranicy, a z drugiej strony w wyniku realizacji dostosowanych systemów prawa do regulacji obowiązujących w Unii Europejskiej.

Ciągle brakuje jednak jasno określonych praw Polonii i Polaków zza granicy wynikających z faktu bycia przez nich Polakami...

- Z punktu formalno-prawnego możemy dziś mówić o 2 zasadniczych kategoriach osób określanych mianem Polaków zamieszkałych na stałe za granicą. Mówimy tu, po pierwsze, o osobach mających wielokrotne obywatelstwo — w tym i polskie, a więc o osobach, które są obywatelami polskimi, ale również obywatelami innych państw.

Z naszego punktu widzenia jest to stan absolutnie zgodny z polskim prawem. Obywatel polski może być również beneficjantem innych obywatelstw i polskie prawo nie łączy z tym żadnych negatywnych skutków.

Drugą natomiast kategorią osób są obywatele innych państw, nie posiadający polskiego obywatelstwa, tylko polskie pochodzenie czy osoby, które wyemigrowały z Polski i zrzekły się polskiego obywatelstwa z różnych przyczyn. Były też i takie, które do tego zmuszono i które pozbyły się jego wbrew swej woli. Były wreszcie i takie, którym to obywatelstwo, też wbrew ich woli, zabrano. Nasz urząd ma tego pełną świadomość.

Zdecydowanie inna jest dziś sytuacja Polaków mieszkających poza granicami kraju z polskim obywatelstwem i tych, którzy go nie mają...

- Szczególnie tych, którzy go nie mają i zgodnie z polskim prawem są cudzoziemcami. Na szczęście kategoria „polskie pochodzenie" zaczyna coraz mocniej egzystować w polskim systemie prawnym. My ten problem naprawdę dostrzegamy i doskonale zdajemy sobie sprawę, że Polska ze względu na swoją specyfikę historyczną i na fakt, że poza jej granicami mieszka 12-16 mln rodaków musi jak najszybciej tę kwestię rozwiązać.

Od kilku lat toczy się dyskusja nad stworzeniem pewnych rozwiązań prawnych, które by wprowadziły tę kategorię faktyczną do polskiego prawa. Przykładem może tu być np. ustawa o repatriacji, gdzie ta kategoria istnieje. Wszystkie te próby można określić już dziś mianem pewnego symbolu nazywanego Kartą Polaka. Jednak naprawdę źródłem jest tu Konstytucja RP.

Karty Polaka, której ciągle nie ma...

— ... i która jest zupełnie inaczej rozumiana przez naszych rodaków na Wschodzie i na Zachodzie. Może właśnie dlatego niełatwo jest budować wspólną politykę dla wszystkich naszych rodaków przebywających dziś poza granicami kraju. Musimy więc robić to delikatnie, aby niczego po drodze nie zgubić. Może właśnie dlatego nie da się tego zrobić zdecydowanie szybciej.

Wielu naszych rodaków może więc tej ustawy nie doczekać...

- Wszystkie siły polityczne oraz rząd i parlament stoją dziś na stanowisku, że potrzebna jest dziś nowelizacja ustawy o obywatelstwie z roku 1962. Jej intencja sprzed czterdziestu lat była zdecydowanie inna i nie odpowiadała na dzisiejsze zapotrzebowanie, mimo jej nowelizowania i faktu, iż w obecnym kształcie jest zgodna z konstytucją.

Prace nad nową ustawą prowadzone są bardzo intensywnie i przewidujemy, że w połowie 2004r. pierwsze jej projekty ujrzą światło dzienne i staną się przedmiotem dyskusji i obrad polskiego parlamentu oraz naszych rodaków zza granicy. Uważamy, że projekt ten nie może zostać uchwalony bez konsultacji ze środowiskiem polonijnym.

Od października br. naszych rodaków ze Wschodu obowiązują przy wjeździe do własnej ojczyzny wizy. Wszyscy, wbrew obowiązującym przepisom, są temu przeciwni. Co więc zrobić z tym fantem w najbliższej przyszłości?

- Jak na razie wszystko wskazuje na to, że nie powinno być problemu przy założeniu dostępności wiz, czy jak na Ukrainie możliwości bezpłatnego ich otrzymania. Potrzeba wprowadzenia wiz znalazła zrozumienie u naszych sąsiadów. Jest ona bowiem prostą konsekwencją działań dostosowawczych przy przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej.

Na pewne jednak procesy sytuacja ta nie będzie miała wpływu. Mam tu na myśli repatriację, a więc pewnego rodzaju uprzywilejowaną formę powrotu do Polski, co łączy się z nabyciem obywatelstwa polskiego z mocy prawa oraz element wprowadzenia obowiązku wizowego i przyjazdów do ojczyzny naszych rodaków ze Wschodu, będących tylko obywatelami tamtych państw.

Problem przebywania na terytorium RP osób polskiego pochodzenia jest uregulowany m.in. art. 52 ustęp 5 konstytucji RP, która mówi, że osoba polskiego pochodzenia ma prawo do osiedlenia się w Polsce na stałe, jeżeli to pochodzenie zostało stwierdzone. Ten przepis wywoływał zawsze wiele emocji i był interpretowany na bardzo różne strony. W konsekwencji Trybunał Konstytucyjny skierował postanowienie do marszałka Sejmu RP, aby zobowiązać parlament do wydania ustawy stwierdzającej polskie pochodzenie.

My, jako administracja rządowa, jesteśmy też gotowi do pracy nad tą ustawą. Zdajemy sobie sprawę z zadania jak trudne problemy czekają w niej do rozwiązania. Nowa ustawa regulująca tryb stwierdzania polskiego pochodzenia będzie bowiem dotyczyła rodaków mieszkających na całym świecie. Przygotowanie i uchwalenie ustawy sektorowej, dotyczącej np. wyłącznie Polaków ze Wschodu, jest dziś niemożliwe. Takich ustaw musiałoby być zdecydowanie więcej. Takim też elementem sektorowym była dotychczasowa ustawa o repatriacji.

Co więc praktycznie wynikać będzie dla naszych rodaków ze Wschodu i Zachodu z faktu uchwalenia nowej ustawy stwierdzającej polskie pochodzenie?

- Pierwszym efektem dla naszych rodaków z zagranicy będzie dokument polskiego konsula stwierdzający ich polskie pochodzenie przy posiadaniu obywatelstwa swego obecnego kraju zamieszkania i nie będącego jeszcze obywatelem Polski. O takie polskie pochodzenie nie będą się mogły ubiegać osoby posiadające już polski paszport. Karta Polaka jest pewnym symbolem, którego treść jest dziś różnie rozumiana. Tę treść musimy więc zdefiniować, aby zawierała w sobie jednakową zawartość, zrozumiałą dla wszystkich na Wschodzie i na Zachodzie.

Musimy wiedzieć, co będzie wynikało z faktu, kiedy przyjedzie do nas osoba z dokumentem o polskim pochodzeniu, czy do kraju otrzyma bezpłatną wizę, czy w Polsce będzie mogła pracować, czy będzie miała prawo do opieki socjalnej itd.

Wszystkie kwestie z tym związane nie mogą być rozpatrywane w oderwaniu od polskiej rzeczywistości. Musimy bowiem pamiętać, że przy prawie 3 mln bezrobociu, przy bardzo czasami trudnej sytuacji ekonomicznej i społecznej w niektórych regionach, zatrudnianie rodaków zza wschodniej granicy jest już dziś pewnym problemem społecznym w państwie.

Nasza praca nad nową ustawą o stwierdzeniu polskiego pochodzenia dotyczyć więc będzie także odpowiedzi na kolejne pytanie, co z tego stwierdzenia będzie wynikać? Przypuszczam, że bez kompromisu obu stron tu się nie obejdzie.

Stwierdzenie polskiego pochodzenia nie zahamuje chyba jednak trwającego od lat procesu repatriacji?

- Dzisiejsza repatriacja obejmuje tereny azjatyckie byłego ZSRR. Nie wiemy, ile dokładnie osób czeka tam na powrót do kraju. Około 1500 złożyło wnioski w polskich przedstawicielstwach dyplomatycznych. Mam tu na myśli osoby, które formalnie wszczęły procedurę repatriacyjną i posiadają promesy wizy repatriacyjnej i są wreszcie osobami polskiego pochodzenia.

W Polsce jest dziś 2486 gmin, do których wiosną tego roku w tej właśnie sprawie zwrócił się minister spraw wewnętrznych i administracji. Minister w piśmie do prezydentów, burmistrzów i wójtów zaprosił ich do współpracy w procesie repatriacji, który jest finansowo wspierany przez budżet państwa. I z tej blisko 2,5 tys. liczby gmin pozytywnie na apel ministra odpowiedziano zaledwie z 93 gmin.

Czy oznacza to, że gminy nie chcą uczestniczyć w procesie repatriacyjnym?

— W roku bieżącym na cele repatriacyjne przeznaczono z budżetu państwa 15 mln zł. Prezydenci, burmistrzowie i wójtowie twierdzą, że są gotowi do przyjęcia repatriantów. Nawet kwestia mieszkania jest tu do załatwienia. Stawiają jednak pytanie, z czego ci ludzie będą potem żyć? W wielu miejscowościach nie ma przecież dla nich żadnej pracy. Jeśli weźmie się jeszcze pod uwagę ich kwalifikacje, trudności z nostryfikacją dyplomu czy językiem ojczystym, to ich sytuacja na polskim rynku pracy jest naprawdę bardzo trudna.

Mimo to, polski system repatriacji, w odróżnieniu np. od niemieckiego, sprawdził się lepiej. Nie przewidywał on m.in. etapu wstępnego dla przybyłych do kraju — np. w postaci obozów przejściowych i realizowany był na podstawie zaproszenia konkretnej gminy. System ten będzie nadal ulepszany i modyfikowany, jak zresztą wszystkie ustawy mające na celu dobro naszych rodaków mieszkających poza granicami RP. Chcemy też, aby w procesie tym brali zawsze udział sami zainteresowani — nasi rodacy — tak ze Wschodu jak i Zachodu.

Tego więc nam wszystkim i naszym rodakom zza granicy życzę. Dziękuję też za rozmowę.

Leszek WĄTRÓBSKI,
fot. autora

KALENDARIUM

50 lat okupacji

ciąg dalszy z nr. 46

1947.09.11 — Wyrok śmierci w procesie II Komendy WIN (płk F. Niepokólczycki).

1947.09.22 — Rozpoczęcie 6-dniowej narady partii komunistycznych w Szklarskiej Porębie. Utworzenie Biura Informacyjnego, zalecenie kolektywizacji, potępienie socjalistów. Gomułka był jedynym, który zajął odrębne stanowisko.

1947.10.11 — Plenum KC PPR postanawia rozpocząć walkę z wpływami amerykańskiego stylu życia.

1947.10.21 — Ucieczka z kraju przywódcy PSL, Stanisława Mikołajczyka (był to wtedy, dla opozycyjnego polityka w „demoludach", jedyny sposób uniknięcia kary śmierci).

1947.10.27 — Uchwała Sekretariatu KC PPR, program odcięcia Polski od kultury zachodniej i forsowania radzieckich osiągnięć we wszystkich dziedzinach życia.

1947.10.28 — Dekret likwidujący autonomię uniwersytecką w Polsce.

1947.11.25 — Zjazd delegatów „Społem" jednomyślnie zatwierdza zmiany, które stanowią pogrzeb idei autentycznej spółdzielczości.

1947.11.28 — Aresztowanie Łukasza Cieplińskiego, szefa IV Zarządu WIN (ostatni Zarząd nieopanowany przez UB).

1947.12.14 — Początek 4-dniowych obrad Kongresu PPS we Wrocławiu. Pod presją PPR Kongres opowiada się za odrzuceniem amerykańskiej pomocy ekonomicznej (plan Marshalla) i „zacieśnieniem więzów".

1948.01.14 — J. Cyrankiewicz w sejmie zapowiada, że: *„(...) rząd nie będzie tolerował agresywnej postawy (...) hierarchii kościelnej"*.

1948.02.18 — Brutalny atak propagandowy na zdominowany przez PPS Centralny Urząd Planowania, zapowiedź jego likwidacji. Odejście z urzędu prof. Czesława Bobrowskiego.

1948.02.25 — Utworzenie paramilitarnej Służby Polsce. W rok później SP zapewniała milion bezpłatnej siły roboczej.

1948.03.22 — Adam Rapacki w imieniu PPS deklaruje gotowość do zjednoczenia partii robotniczych (wchłonięcia przez PPR).

1948.04.23 — PPS po kolejnej czystce podejmuje decyzję o wystąpieniu z Międzynarodówki Socjalistycznej.

1948.08.31 — Początek 4-dniowej „pyskówki komunistycznej". Gomułka oskarżony o „odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne". Sekretarzem Generalnym PPR zostaje B. Bierut (oficjalnie bezpartyjny, dla wtajemniczonych tow. „Tomasz").

cdn.

Kwartalnik Stowarzyszenia "Łagierników" Żołnierzy AK

Z Głosem bliżej Rodaków i Polonii!

Tkwi w nas ogromna siła

SMOKi w Beskidzie Niskim

W dniach 1-15 września przebywała na obozie integracyjno-krajoznawczym dwudziestoosobowa grupa Kresowiaków pochodzących z Białorusi, Litwy, Ukrainy i Łotwy - członków Studenckiej Międzyuczelnianej Organizacji Kresowiaków, studiujących obecnie na różnych uczelniach wyższych w Polsce.

Uczestnicy obozu SMOK w Beskidzie Niskim we wrześniu 2003r.

Wyruszyliśmy wieczorem 31 sierpnia z Warszawy Centralnej pociągiem w kierunku Wysowej, miejscowości wypoczynkowej z naturalnymi źródłami wody mineralnej ze wszystkich stron otoczonej pasmami gór i pagórków Beskidu Niskiego, a położonej tuż przy granicy polsko-słowackiej.

Już wczesnym porankiem dnia następnego przywitali nas serdecznie gospodarze „Ramisu", który to przez następne czternaście dni był naszym domem. Ze wszystkich okien pensjonatu spoglądały na nas piękne i niewysokie pagórki Beskidu. Pierwszego mogliśmy odpocząć po długiej podróży, zapoznać się z miejscowością. Co chwilę nowy obozowicz dojeżdżał i dołączał do naszego grona. Wieczorem wszyscy zebraliśmy się na krótkim spotkaniu zapoznawczym. Wśród nas byli i aktywni działacze naszego stowarzyszenia, i ci, którzy „słyszeli coś" o SMOK-u, ale jeszcze nie należeli do niego i mieli okazję zapoznać się z działalnością tej organizacji.

Nie musieliśmy długo czekać, ażeby przekonać się, że pozory mylą i nie będzie tak banalnie łatwo jak mogło się wydawać. Nazajutrz zorganizowano nam wczesną pobudkę i szybkie śniadanko. Dyżurni musieli zrobić zakupy, następnie szykowali prowiant i wkrótce całe nasze grono wyruszyło w pierwszy dla niektórych górski szlak. Zaplanowano trasę krótką, ażeby móc zweryfikować naszą kondycję fizyczną.

Pokonaliśmy szlak szybko, ale zdecydowana większość nas odczuła zmęczenie. Na szczęście szybko przyzwyczailiśmy się do wysiłku i już po dwóch dniach pobytu w górach zmęczenie minęło. Dzień po dniu zdobywaliśmy kolejne szczyty. Te niskie pagórki, jakie widzieliśmy z naszych okien, zamieniły się w strome góry. Wspinaliśmy się za pomocą nóg, rąk, patyków i motywacji własnej i kolegów. Podczas wspinaczki i zdobywania szczytów można było usłyszeć żarty i narzekania, przyjacielskie pogawędki i poważne rozmowy o dręczących problemach, zobaczyć i zmęczenie, i zaskoczenie, radość i niewiara we własne siły i żal do organizatorów, że są bez serca. Ale ileż satysfakcji, zadowolenia, a wręcz szczęścia przynosiło zdobycie kolejnej góry, pokonania zmęczenia i trudności szlaku.

Spacerując górskimi szlakami napotykaliśmy prawdziwe zabytki historii i kultury tego terenu. Tuż przy drodze stały domki łemkowskie jakby wyjęte ze skansenu. Co chwila mogliśmy zobaczyć stojącą przy drodze cerkiewkę czy kościół przypominające zarówno historię wielokulturowej Polski, jak i tego terenu w szczególności.

A przyroda!!! Lasy bukowe z naturalnie wyrzeźbionymi drzewami co chwila nakłaniały do refleksji nad pięknem natury. Czas od czasu mieliśmy niezaplanowane spotkania z przedstawicielami fauny Beskidu — raz były to jelenie, raz zające. Na szczęście ominęło nas spotkanie z prawdziwym panem gór — misiem. Oprócz chodzenia ścieżkami górskimi SMOK zorganizował również kilka wycieczek krajoznawczych. Zwiedziliśmy m.in. skansen w Nowym Sączu, w którym przedstawiono eksponaty i opowiedziano o tradycji czterech grup etnicznych — dawnych mieszkańców tych terenów. Tego dnia byliśmy również w Kamiannej — miejscowości słynącej ze zbiorów miodu spadziowego. Bartnik z dziada pradziada zajmujący się pszczelarstwem opowiedział nam o historii swego zawodu w Polsce, procesie powstawania miodu, jego wartościach leczniczych oraz różnicach pomiędzy gatunkami złotego płynu, a na koniec wszystkich poczęstował pysznościami z własnej pasieki. W Gorlicach mieliśmy okazję podziwiać pierwszą na świecie lampę naftową i zwiedzić regionalne muzeum PTTK.

Wszakże największe emocje wzbudziła wycieczka do Pienin. Zwiedziliśmy tam zamki w Niedzicy i Czorsztynie, ale punktem kulminacyjnym programu tego dnia był jednak spływ Dunajcem. Płynęliśmy przez ponad dwie godziny wartkim strumieniem tej górskiej rzeki, podziwialiśmy niepowtarzalne i niezapomniane widoki, które wszystkim na pewno pozostaną w pamięci na długo. Dodatkową atrakcją było słuchanie przezabawnych opowieści naszych kapitanów — flisaków.

Przedostatniego dnia trafiliśmy na coroczny Festiwal Kultury Łemkowskiej. Zobaczyliśmy tam prawdziwy wóz maziarski, arcydzieła koronkarstwa, poznaliśmy dawne sposoby wytwarzania tkanin. Obserwowaliśmy (a bardziej podziwialiśmy) pracę garncarza. Niektórzy nawet spróbowali własnych sił przy kole garncarskim.

W ostatnim dniu obozu zwiedziliśmy kopalnię soli w Wieliczce. Na głębokości 130 m pozostały tam po wybraniu soli ogromne puste sale wypełnione rzeźbami wykonanymi z tejże soli. Z Wieliczki to tylko „skok zająca" do Krakowa. Na przywitanie Smok Wawelski zionął ogniem i tym samym zaprosił nas do zwiedzania dawnej stolicy Polski. Po dniu niezwykle intensywnego oglądania zabytków Krakowa nadszedł czas krótkich podsumowań oraz długich i serdecznych pożegnań.

Przez cały obóz towarzyszyła nam ciepła i przyjacielska atmosfera. Mieliśmy możliwość zaprzyjaźnienia się, omówienia wielu palących problemów indywidualnych i ogólnych. Wydaje się nam również, że podstawowe założenie obozu — integracja studiującej w RP młodzieży polonijnej i uświadomienie, że w nas samych tkwi ogromna siła, która ma służyć środowiskom polonijnym — zostało całkowicie zrealizowane.

Irena HARASIMOWICZ, Witalij LULAK
Studencka Międzyuczelniana Organizacja Kresowiaków
http: //smokwarszawa.w.interia.pl

KONKURS ERUDYTY

Szanowni Czytelnicy,

podajemy kolejne pytania Konkursu Erudyty, na odpowiedzi czekamy do 10 grudnia. Na 2 zwycięzców czekają nagrody książkowe (na zdj.). Powodzenia!

1. Kiedy zaczyna się kalendarzowa zima?
2. W jakim Parku Narodowym znajduje się Maczuga Herkulesa?
3. Na jakim pojezierzu znajduje się Kraina Wielkich Jezior?
4. Czy Wisła ma swoje źródła w Polsce?
5. Które państwo ma największą powierzchnię w Ameryce Południowej?
6. Najpopularniejsze drzewo iglaste w Polsce?
7. W jakim państwie leży najdalej na zachód wysunięty punkt Europy-Przylądek Roca?
8. Jak się nazywa miasto słynące z targów i koziołków z ratuszowej wieży?
9. W jakim mieście znajdują się drzwi z najstarszym polskim „komiksem" przedstawiającym żywot św. Wojciecha?
10. Jak się nazywa największe wzniesienie na Kaszubach?

KĄCIK DZIECIĘCY

Drzemiący borsuk

Kiedy było ciepło, stary borsuk Brok lubił siadać przed domem.

Mościł się wygodnie na krześle, kładł nogi na kapeluszu grzyba i zapadał w drzemkę. Ledwie zasypiał, zewsząd zbiegały się do niego króliki, wiewiórki i ptaki, bo kiedy borsuk spał, wydawał z siebie przedziwne odgłosy: świstał i chrząkał, prychał i sapał, i chrapał. A gdy łachotano go piórkiem po łapach, co tylko trusia Tania miała odwagę robić, śmiesznie przebierał palcami.

Hayden McALLISTER, Jane CARRUTH

Dzieje kota Mateusza, który w podróż w czasie rusza

1
Kot Mateusz mieszka w kraju,
w którym rzeka Wisła płynie.
Teraz smacznie sobie drzemie
śniąc, że jest w pradawnym Rzymie.

2
Jak przystało na te czasy
kot był we śnie odzian w togę
„Czyli w płachtę z materiału"
w skrócie wam objaśnić mogę.

3
Kot przez Rzym pradawny idąc
spostrzegł, że tam samochody
jak też metro i tramwaje
całkowicie wyszły z mody.

4
Używano za to lektyk,
były z drewna to fotele.
Nieśli je i swego pana
niewolnicy przez mil wiele.

5
A niewolnik to był człowiek
do prac ciężkich kupowany.
Dziś na szczęście, drogie dzieci,
niewolników już nie mamy.

6
Kot wnet wszedł do Koloseum
- był to cyrk pradawny, który
odwiedzano by zobaczyć
walki ludzi lwiej postury.

7
Ludzie ci to gladiatorzy
tak ich zwano w tamtym czasie.
Z bokserami z dni dzisiejszych
gladiatorów zrównać da się.

8
Raz nasz kot na rzymskim placu
widział i Cezara — czyli
króla — no bo cezarowie
to królowie przecież byli.

9
Kot Mateusz się nie zdziwił,
że ów król nie miał korony,
króla łepek był wszak złotą
wstęgą z liści otoczony.

10
Kot też spotkał senatorów
- oni władcy doradzali.
Gdy ich król posłuchać raczył
to w skowronkach byli cali.

11
Idąc sobie w stronę portu
kot nasz widział domy, które
piętrzyły się jak latorośle
na trzy, cztery piętra w górę.

12
Kiedy już do portu dotarł
to aż złapał się za głowę,
tak go statki zachwyciły
te na wiosła i żaglowe.

13
Kot na jednym ruszył w morze,
a tam w chmurach dojrzał ptaka,
który swą kobiecą głową
nieźle zdziwił nieboraka.

14
„Jestem harpia z greckiej bajki"
- rzekł mu stworek po chwilce.
*„Chcę cię kotku ostrzec, że sen twój
zakończy się już wkrótce".*

15
Gdy Mateusz wnet się zbudził
przetarł łapką swoje oczy
i zamiaucza kocim głosem:
„Ależ miałem sen uroczy".

Piotr KARPIŃSKI

Gratulacje

Kochanemu Ojcu i Dziadkowi, Kombatantowi
Edwardowi
MODRZEJEWSKIEMU
z okazji jubileuszu 80. urodzin moc najserdeczniejszych życzeń: dobrego zdrowia, uśmiechu na co dzień, pogody ducha oraz wszelkich łask Bożych składa
córka Ala
wraz
z synem Wiktorem

Kochanym rodzicom i dziadkom
Helenie i Stanisławowi
STECKIEWICZOM
z okazji Srebrnych Godów składamy najserdeczniejsze życzenia: dużo zdrowia, jak najwięcej radości, pogody ducha i ciepła rodzinnego oraz łask Bożych i opieki Matki Najświętszej
syn oraz córka z rodziną

Z okazji imienin
siostrze CHRYSTELI
składamy serdeczne życzenia: dobrego zdrowia, opieki Matki Najświętszej, błogosławieństwa Bożego. Dziękujemy Ci, Siostro, za wskazanie naszym dzieciom drogi do Chrystusa
rodzice i młodzież z parafii w Świsłoczy

Z okazji urodzin
Halinie ŻEGZDRYŃ,
prezes Oddziału ZPB w Raduniu,
Najserdeczniejsze życzenia składamy,
O zdrowie, pomyślność i szczęście
U Boga błagamy,
Żyj nam długo razem z nami,
Niech Cię Matka Boża błogosławi
Zarząd Oddziału ZPB w Raduniu oraz zespół „Przyjaciółka"

Z okazji imienin
Czcigodnemu
Księdzu JANUSZOWI
z parafii w Indurze życzymy z całego serca: dobrego zdrowia, pogody ducha, błogosławieństwa Bożego, wytrwania w trudnej pracy duszpasterskiej oraz opieki Matki Bożej Miłosierdzia
członkowie Oddziału ZPB w Indurze oraz prezes Teresa Hołownia

Z okazji Złotych Godów
Wandzie i Alfonsowi
RODZIEWICZOM
składamy najserdeczniejsze życzenia: zdrowia, szczęścia, pociechy z dzieci i wnuków, Bożej łaski na dalszej drodze życia. 100 lat!
SŻAK Środowisko
w Lidzie

Z okazji 55. rocznicy ślubu
Helenie i Augustynowi CHOCIANOM
składamy najserdeczniejsze życzenia: dużo zdrowia i radości, długich i pogodnych lat życia, obfitych łask Bożych
kochające dzieci i wnuki

Podziękowania

W imieniu członków chóru „Głos znad Niemna" z Grodna kierujemy serdeczne podziękowania **Edwardowi SZABATOWI**, dyrektorowi Miejskiego Domu Kultury w Grajewie, **władzom miast Grajewo, Ełk, Bielsk Podlaski i Łomża** za zaproszenie i organizację występów zespołu z okazji 85. rocznicy odzyskania niepodległości. Życzymy dużo zdrowia, pomyślności, satysfakcji z pracy zawodowej. Mamy nadzieję na nowe spotkania
Dział Kultury ZPB

♦♦♦♦

Wielebnemu Księdzu Proboszczowi **Ryszardowi CZAJCE** z całego serca składamy najserdeczniejsze podziękowania za zorganizowanie tak wspaniałego wyjazdu do niepowtarzalnych miast Polski — Krakowa i Częstochowy, za możliwość udziału w nocnym czuwaniu w intencji Polonii i jej duszpasterzy. Jesteśmy wdzięczni za szczerą i oddaną pracę duszpasterską, za stałą opiekę i troskę. Życzymy księdzu Ryszardowi dużo zdrowia i obfitych łask Bożych.
W dobrej sprawie niech łaskawie
Bóg Cię zawsze wspiera,
Twym marzeniom, Twym życzeniom
Niech swą dłoń otwiera
z wyrazami szacunku uczestnicy wycieczki z parafii Św. Mikołaja w Gieranionach

♦♦♦♦

W imieniu kobiet chorych, samotnych, w podeszłym wieku, samotnych matek i wielodzietnych rodzin oraz swoim składam serdeczne podziękowania **Podlaskiemu Oddziałowi Stowarzyszenia „Wspólnota Polska"** za okazaną pomoc finansową w tak ciężkich dla nich czasach
Anna SADOWSKA, prezes Rejonowego Oddziału ZPB w Wołkowysku

Oddział Miejski ZPB w Grodnie

organizuje spotkania członków oddziału co **drugi i ostatni wtorek każdego miesiąca**.
Miejsce spotkania - kościół farny, salka katechetyczna Św. Andrzeja Boboli
Zarząd Oddziału Miejskiego ZPB w Grodnie

UWAGA KONKURS!

Dział Oświaty ZPB oraz Oddział Stowarzyszenia "Wspólnota Polska" w Siedlcach zapraszają młodzież w wieku od 12 lat do wzięcia udziału w konkursie literackim

„O papieżu wierszem i prozą"

z okazji 25. rocznicy pontyfikatu Ojca Świętego Jana Pawła II

Regulamin konkursu:

1. Praca literacka lub wiersz powinny być napisane samodzielnie.
2. Objętość pracy literackiej ma wynosić 2-3 kartki maszynopisu.
3. Temat: Prace literackie (do wyboru) winny przedstawić życie i posługę papieża Jana Pawła II.
4. Na stronie tytułowej mają być podane dane uczestnika konkursu:
Imię i nazwisko...
Adres zamieszkania..
Wiek.................
Telefon domowy...............................
5. Uczestnik powinien złożyć prace do 11 grudnia br. w Dziale Oświaty ZPB.
6. Finał konkursu odbędzie się 14.12.2003r. o godz. 10.00 w kaplicy Najświętszego Odkupiciela na Osiedlu Dziewiatówka.
Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody.
Szczegółowe informacje można uzyskać w Dziale Oświaty ZPB
230023 Grodno,
ul. Dzierżyńskiego 32
tel. 73-81-50
Zapraszamy do udziału!

KARTKI Z KALENDARZA

25.11.1795 — Abdykacja w Grodnie króla **Stanisława Augusta Poniatowskiego**, ostatniego króla Polski.
26.11.1855 — Zmarł **Adam Mickiewicz**, autor *Pana Tadeusza* i *Dziadów*.
27.11.1815 — **Nadanie konstytucji** Królestwu Polskiemu.
28.11.1907 — W Krakowie zmarł **Stanisław Wyspiański**, wybitny poeta i artysta-malarz.
29.11.1830 — **Wybuch powstania listopadowego** przeciwko Rosji.

Śmiech to zdrowie!

Po długim pobycie w szpitalu na wykład przychodzi student nie wyróżniający się inteligencją. Profesor wita go słowami:
- Ooo! Już pan nie ma gipsu na nodze?
- Nie mam. Nawet chodzi mi się znacznie lepiej niż przed złamaniem nogi!
- Rozumiem. Teraz jeszcze przydałoby się panu doznać lekkiego wstrząsu mózgu.

☺☺☺

- Co mówi policjant, kiedy łapie złodzieja na gorącym uczynku?
- Jesteś aresztowany, paragraf dziesiąty, przykazanie siódme!

☺☺☺

Pamiętnik studenta:
poniedziałek: *jestem głodny,*
wtorek: *jestem głodny,*
środa: *dostałem stypendium,*
czwartek: *nic nie pamiętam...*
piątek: *nic nie pamiętam...*
sobota: *jestem głodny!*

☺☺☺

- Wziąłeś prysznic? — pyta żona policjanta.
- No proszę, jak coś zginie, to od razu jest na mnie!

☺☺☺

Czarodziejka pyta się lustra:
- Lustereczko, powiedz przecie, kto jest najpiękniejszy w świecie?
Na to lustro odpowiada:
- Odsuń się, muszę się rozejrzeć!

☺☺☺

Dlaczego policjant ma jedną pałkę czarną, a drugą białą?
- Bo jak widzi jednego bandytę to wyciąga czarną i go bije, a jak widzi trzech bandytów, to wyciąga białą i udaje niewidomego.

DANIE TYGODNIA

Bliny — przekąska na sposób rosyjski

Na 24 sztuki:
- 300 ml mleka
- 300 g mąki pszennej
- 20 g drożdży
- 2 jajka
- łyżeczka cukru
- łyżka rozpuszczonego masła
- sól
- tłuszcz do smażenia

Dodatki:
- kwaśna śmietana
- plasterki wędzonego łososia
- kawior
- koperek

Sposób przygotowania:
1. Mąkę przesiać przez sito do miski. Drożdże rozkruszyć, posypać cukrem. Gdy się rozpuszczą, całość wymieszać i dodać do mąki. Oprószyć z wierzchu warstwą mąki. Miskę wraz z zawartością przykryć ściereczką i odstawić w ciepłe miejsce.
2. Gdy wierzch na warstwie mąki zacznie pękać, wlać mleko i dodać kolejne składniki: żółtka, pianę z białek, masło, szczyptę soli. Cały czas mieszać, by uzyskać ciasto o konsystencji gęstej śmietany. Ponownie odstawić w ciepłe miejsce.
3. Gdy ciasto podrośnie, na patelni rozgrzać tłuszcz. Łyżką formować małe placuszki i smażyć je z obu stron na złoty kolor. Usmażone odkładać do ciepłego piekarnika.

4. Śmietanę schłodzić i lekko ubić ze szczyptą soli. Bliny rozłożyć na talerze. Każdy placuszek udekorować kleksem śmietany, plasterkiem wędzonego łososia, porcją kawioru i gałązką koperku.

Ogłoszenia

Nauka języka angielskiego, indywidualnie
tel. (0152) 446648

Czy pamiętasz, że...

24 listopada — Andrzeja, Alojzego
25 listopada — Katarzyny, Franciszki
26 listopada — Leonarda, Sylwestra
27 listopada — Maksyma, Józefa
28 listopada — Jakuba, Stefana
29 listopada — Saturnina, Filomena
30 listopada — Andrzeja ap., Ludosława

ZADZWOŃ
Drobne ogłoszenia w Głosie dla mieszkańców Grodna pod całodobowym numerem telefonu
066.

Cennik
życzeń, podziękowań, ogłoszeń drobnych

cena (z podatkiem VAT) za 1 linijkę umowną (28 znaków — liter):

tekst	mniej niż 300 zn.	więcej niż 300 zn.	komercyjne
zwykłe	360 rub/lin;	320 rub/lin;	500 rub/lin;
pogrubioną czcionką	460 rub/lin;	420 rub/lin;	540 rub/lin;
w czarnej ramce	420 rub/lin;	400 rub/lin;	520 rub/lin;
w czerwonej	460 rub/lin;	440 rub/lin;	540 rub/lin;
matrymonialne	500 rub/lin;	480 rub/lin;	

nekrologi na stronie 5 o rozmiarze 81x 30 mm 2500 rub
Numer konta Bielinwiestbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705

Głos znad Niemna
Prenumerata!
Czy zrobiłeś coś, by powiększyć grono naszych czytelników?
Czy zaprenumerowali Głos Twoi krewni, znajomi, sąsiedzi?
Cena prenumeraty: 1 mies. - 1130 rub.

Tygodnik jest wspierany przez Senat RP oraz Fundację "Pomoc Polakom na Wschodzie"

Wydawca: SZ „Związek Polaków na Białorusi"
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax. (0152) 72-00-75, 72-31-69
e-mail: glosznadniemna@mail.grodno.by
glosznadniemna@yahoo.com
Internet: www.glos.by.ru
Redaktor naczelny: Andrzej Dubikowski
Redaktorzy: Tatiana Zaleska (zastępca redaktora naczelnego), Alicja Samiec (sekretarz redakcji), Ryszard Karaczun, Irena Kulikowska
Fotograf: Jarosław Waniukiewicz
Dział techniczny: Sergiusz Juchniewicz

Korekta: Helena Bohdan
Łamanie: Jolita Ońisko
Prenumeratę: można zamówić w każdym urzędzie pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego miesiąca). Prenumeratę w Polsce przyjmują placówki Ruchu S. A. Indeks w Polsce 329258
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi 1130 BYB, w sprzedaży w kioskach — 180 BYB.

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 3 друкаваныя аркушы
Заказ № - 5368 Наклад 5600 асобнікаў.
Штотыднёвік "Глос знад Немна" (на польскай мове)
ISSN 1563 3233
Адрас рэдакцыі: 230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства "Гродзенская друкарня"
Гродна вул. Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 20.11.2003 у 15^{00}
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцыяй дыяпазытываў.

Bądźmy w kontakcie
Czekamy na Państwa telefony od godz. 9.00 do 18.00, od 18.00 do 9.00 możecie Państwo zostawić wiadomość na automatycznej sekretarce.
tel. (0152) 72-31-69